

Fyzická a odborná příprava mladých hasičů vedoucí k zařazení do jednotky požární ochrany

Bc. Viktor Mittner

Diplomová práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Viktor Mittner
Osobní číslo:	L21161
Studijní program:	N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace:	Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Kombinovaná
Téma práce:	Fyzická a odborná příprava mladých hasičů vedoucí k zařazení do jednotky požární ochrany

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši k problematice daného tématu.
2. Připravte metodický plán pro fyzickou a odbornou připravenost mladých hasičů k zařazení do jednotky požární ochrany.
3. Ověřte vytvořený plán na vzorku vybraných mladých hasičů, jejichž cílem je zařazení do jednotky požární ochrany.
4. Navrhněte možnosti zlepšení fyzické a odborné přípravy mladých hasičů.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.
2. CHIZEWSKI, A., BOX, A., KESLER R. a S. J. PETRUZZELLO. *Fitness Fights Fires: Exploring the Relationship between Physical Fitness and Firefighter Ability*. International Journal of Environmental Research and Public Health, USA, 2021. ISSN 1660-4601. Dostupné z: doi:10.3390/ijerph182211733.
3. MARTÍNEK, Bohumír. *Metodický manuál pro přípravu techniků ochrany obyvatelstva*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. ISBN 978-80-7385-131-6.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Snopek, Ph.D.**
Ústav environmentální bezpečnosti

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2022**

Termín odevzdání diplomové práce: **28. dubna 2023**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: *28.4.2023*

Jméno a příjmení studenta: Bc. Viktor Mittner

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá problematikou fyzické a odborné přípravy mladých hasičů vedoucí k zařazení do jednotky požární ochrany. Práce je rozdělena na dvě hlavní části, a to na teoretickou a praktickou. Teoretická část se zaměřuje na poskytnutí základních informací z oblasti jednotek požární ochrany a mladých hasičů, čerpaných z dostupných zdrojů.

Hlavním cílem praktické části je představení vytvořeného metodického plánu fyzické a odborné přípravy mladých hasičů, včetně jeho praktického ověření na vybraném výzkumném souboru. V závěru práce jsou následně na základě zjištěných informací uvedeny návrhy opatření, jež by mohly vést ke zlepšení současného stavu přípravy mladých hasičů.

Klíčová slova: fyzická příprava, jednotky požární ochrany, metodický plán, mladý hasič, odborná příprava

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the issue of physical and professional training of young firefighters leading to their inclusion in the fire protection unit. This thesis is divided into two main parts, namely theoretical and practical part. Theoretical part is focused on providing the basic information in the field of fire protection units and young firefighters, drawn from available sources.

The main goal of the practical part is the presentation of the created methodological plan for the physical and professional training of young firefighters, including its practical verification on a selected research group. At the end of the thesis, suggestions for measures that could lead to the improvement of the current state of training of young firefighters are presented based on the found information.

Keywords: physical training, fire protection units, methodological plan, young firefighter, professional training

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu diplomové práce, Ing. Lukáši Snopkovi, Ph.D., za ochotu, jeho čas a odborné rady při vedení této práce. Další poděkování náleží jednotlivým členům jednotek požární ochrany v kraji Vysočina a vedoucímu mladých hasičů v Moravských Budějovicích, kteří mi poskytli mnoho informací k dané problematice. Na závěr je potřeba poděkovat také mé rodině a blízkým za velkou podporu po celou dobu psaní této diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 LITERÁRNÍ REŠERŠE	13
1.1 LITERÁRNÍ ZDROJE	13
1.2 PRÁVNÍ ZDROJE	14
2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY	16
2.1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE	16
2.2 ÚKOLY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY	18
2.3 KATEGORIZACE JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY	19
2.4 VNITŘNÍ ORGANIZACE JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY	20
2.4.1 Akceschopnost jednotek požární ochrany	21
3 MLADÝ HASIČ	26
3.1 CÍLE PRÁCE S MLADÝMI HASIČI	26
3.2 KOLEKTIV MLADÝCH HASIČŮ	27
3.2.1 Vedoucí kolektivu	28
3.2.2 Trenér požárního sportu	29
3.3 FYZICKÁ A ODBORNÁ PŘÍPRAVA MLADÝCH HASIČŮ	29
3.3.1 Celoroční činnost kolektivu	31
3.3.2 Hra Plamen	33
3.3.3 Závod požárnické všestrannosti	34
3.3.4 Nejtvrdší hasič přežije	35
4 DÍLČÍ ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
5 SOUČASNÝ STAV VZDĚLÁVÁNÍ MLADÝCH HASIČŮ	39
6 METODIKA PRÁCE A SBĚR DAT	40
6.1 VÝZKUMNÝ SOUBOR	40
7 METODICKÝ PLÁN PŘÍPRAVY MLADÝCH HASIČŮ	42
7.1 1. ČÁST: FYZICKÁ PŘÍPRAVA	43
7.1.1 Běh	44
7.1.2 Silový trénink	49
7.1.3 Plavání.....	52
7.1.4 Šplh na laně	55
7.1.5 Jacikův motorický test.....	56
7.2 2. ČÁST: ODBORNÁ PŘÍPRAVA	58
7.2.1 Test odborných znalostí	59
7.2.2 Uzlování	61
7.2.3 Jednoduché hasební prostředky a hasicí přístroje	62

7.2.4	Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	63
7.2.5	Motorová stříkačka.....	64
7.2.6	Topografie	65
7.2.7	První pomoc	66
8	ZHODNOCENÍ METODICKÉHO PLÁNU	68
9	NÁVRH OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ SOUČASNÉHO STAVU	70
9.1	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ FYZICKÉ PŘÍPRAVY MLADÝCH HASIČŮ	70
9.2	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ ODBORNÉ PŘÍPRAVY MLADÝCH HASIČŮ	71
	DISKUZE	72
	ZÁVĚR	76
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	77
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	83
	SEZNAM OBRÁZKŮ	85
	SEZNAM TABULEK.....	86
	SEZNAM PŘÍLOH.....	88

ÚVOD

Jednotky požární ochrany jsou nedílnou součástí bezpečnostního systému České republiky. Jedná se o jednu ze základních složek integrovaného záchranného systému. Působení v jednotkách požární ochrany je podmíněno dostatečnou odbornou, ale také fyzickou přípravou, přičemž právě touto přípravou se daná diplomová práce zabývá. Důraz je však kladen především na tzv. mladé hasiče.

Mladí hasiči jsou děti a mladiství ve věkovém rozmezí 3 až 18 let, jejichž častým snem a cílem je budoucí působení v jednotkách požární ochrany. Věnují tedy často již od útlého věku svůj volný čas kolektivu mladých hasičů, jehož jsou členy. Cílem vedoucích těchto kolektivů je motivovat a připravit mladé hasiče k výkonu této činnosti, a to jak po odborné, tak po fyzické stránce. Podstatou diplomové práce je snaha o zlepšení této fyzické a odborné přípravy na takovou úroveň, kdy budou mladí hasiči ihned po zařazení do jednotky požární ochrany co nejvíce orientovaní v daném oboru a v dostatečné fyzické kondici, nutné pro výkon této činnosti.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část obsahuje rešerši současných literárních a právních zdrojů k dané problematice. Následně uvádí základní informace z oblasti jednotek požární ochrany a mladých hasičů k lepšímu pochopení tohoto tématu.

Praktická část je z velké části tvořena metodickým plánem, jehož cílem je zlepšení fyzické a odborné přípravy mladých hasičů. Tento plán je následně ověřen na vybraném výzkumném souboru pro zjištění jeho efektivity. V závěru této části jsou poté na základě zjištěných informací uvedeny návrhy opatření, kterými lze přispět ke zlepšení této přípravy.

Téma diplomové práce bylo zvoleno z několika důvodů. Hlavním důvodem je působení autora v integrovaném záchranném systému, a to na pozici zdravotnický záchranář. Jeho cílem je tedy rozšířit své znalosti také o další záchranné složky tohoto systému. Dalším důvodem je skutečnost, že se v jeho okolí nachází velké množství členů jednotek požární ochrany, přičemž někteří z nich jsou ve vedení mladých hasičů.

CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Hlavním cílem diplomové práce je navrhnout možnosti zlepšení současného stavu připravenosti mladých hasičů pro vstup do jednotky požární ochrany, a to jak k profesionálním, tak k dobrovolným hasičům. Problematika této připravenosti je řešena po odborné i fyzické stránce.

Dílčí cíle

Ke splnění hlavního cíle je nezbytné splnit cíle dílčí. Mezi tyto dílčí cíle patří:

- zpracování literární rešerše související s daným tématem, a to včetně právních zdrojů,
- vysvětlení základní problematiky týkající se jednotek požární ochrany a mladých hasičů,
- posouzení současného stavu přípravy mladých hasičů,
- vytvoření metodického plánu fyzické a odborné přípravy mladých hasičů,
- ověření vytvořeného metodického plánu na vybraném výzkumném souboru.

Použité vědecké metody

Při zpracování diplomové práce jsou použity metody:

- literární rešerše – využití literárních a legislativních zdrojů souvisejících s danou problematikou, jež přináší aktuální přehled současné literatury a poskytuje podklady pro zpracování diplomové práce,
- pozorování – zkoumání problematiky jednotek požární ochrany a mladých hasičů v praxi,
- popis – zhodnocení současného stavu mladých hasičů a jejich přípravy,
- syntéza – sjednocení dílčích částí do celku (sjednocení výsledků v praktické části),
- polostrukturovaný rozhovor – v praktické části pro zhodnocení vytvořeného metodického plánu,

- komparace – zjištění rozdílů ve výsledcích výzkumného souboru před a po plnění metodického plánu a jejich porovnání,
- indukce – vyvození závěru z dílčích zjištění v praktické části práce, diskuzi a závěru,
- analýza – rozbor současného stavu a problematiky přípravy mladých hasičů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LITERÁRNÍ REŠERŠE

V této části se práce zaměřuje na přehled literárních zdrojů a právních dokumentů, které pojednávají o daném tématu. Jedná se o publikace, odborné články, zákony, vyhlášky či nařízení vlády. Cílem kapitoly je uvedení čtenáře do řešené problematiky představením aktuálních zdrojů, z nichž bylo v práci čerpáno.

1.1 Literární zdroje

Tato podkapitola obsahuje publikace, sloužící jako adekvátní podklad k danému tématu.

Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy – Tato publikace je vytvořena za účelem přiblížit čtenářům problematiku bezpečnosti České republiky a vlivů, které mohou tuto bezpečnost ovlivňovat. V publikaci je vysvětlena také problematika ochrany obyvatelstva včetně bezpečnostní politiky a integrovaného záchranného systému. Své uplatnění práce nalezne ve sféře zmíněné ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému či Armády České republiky (Balabán et al., 2015).

Metodický manuál pro přípravu techniků ochrany obyvatelstva – Daná publikace se zaměřuje na téma ochrana obyvatelstva. V publikaci je převážně řešena problematika jednotek požární ochrany včetně jejich úloh a činností v průběhu různých krizových situací. Dále jsou v práci zmíněna technická opatření v souvislosti s ochranou obyvatelstva, nebo také doporučená posttraumatická péče v případě krizové situace. Cílovou skupinou jsou v této práci převážně členové jednotky požární ochrany či integrovaného záchranného sboru (Martínek, 2013).

Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století – Cílem autorů této publikace je přiblížit problematiku integrovaného záchranného systému v České republice, a to jak v současnosti, tak v historii. Dále se práce zabývá problematikou operačních středisek, mimořádných událostí či záchranných a likvidačních prací. Dílo detailně popisuje jednotlivé složky integrovaného záchranného systému včetně legislativy s nimi spjaté (Vilášek, Fiala a Vondrášek 2014).

Příručka pro přípravu techniků ochrany obyvatelstva – Cílovou skupinou autorky jsou lektori, kteří připravují techniky ochrany obyvatelstva jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí (JSDHO). Publikace se převážně zaměřuje na odbornou přípravu a organizaci činností členů JSDHO. V díle je také zahrnuta základní terminologie z oblasti ochrany obyvatelstva včetně detailně popsaného varování obyvatelstva v případě krizových situací, evakuace či

nouzového přežití. Důraz je také kladen na postupy a zásady jednotek v případě úniku nebezpečných látek (Hrubá, 2012).

Integrovaný záchranný systém a požární ochrana – Cílem autorů z generálního ředitelství HZS bylo vytvořit toto dílo jako vzdělávací modul pro celý integrovaný záchranný systém (IZS). V publikaci je mimo jiné blíže přiblížena problematika jednotek požární ochrany včetně odborné připravenosti, dále komunikace v IZS, ekonomické aspekty, či dokumentace. Dílo také zmiňuje využití IZS při mezinárodní spolupráci (Skalská, Hanuška a Dubský, 2010).

Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta – Kolektiv autorů generálního ředitelství HZS ČR se v těchto skriptech zabývá detailním popisem problematiky ochrany obyvatelstva a krizového řízení. V publikaci jsou velmi pečlivě vysvětleny veškeré pojmy z těchto oblastí a jsou tak i dobrým podkladem pro semestrální či absolventské práce (Ministerstvo vnitra, 2015).

Fitness Fights Fires: Exploring the Relationship between Physical Fitness and Firefighter Ability – Tento cizojazyčný, poměrně nový odborný elektronický článek měl za cíl zjistit, jaký je vztah mezi fyzickou kondicí hasičů a jejich odvedenou prací. Otázkou bylo, zda hasič, který má lepší fyzickou kondici předvede lepší výkon v hašení než hasič, který pravidelně nesportuje. Studie byla prováděna u vzorku hasičů, přičemž byla složena z několika fyzických disciplín se závěrečným hašením na čas. Výsledkem studie bylo zjištění, že vyšší fyzická aktivita má výrazný pozitivní vliv na prováděnou práci hasičů (Chizewski et al., 2021).

1.2 Právní zdroje

V této podkapitole se nachází zákony a vyhlášky, ze kterých lze čerpat informace k dané problematice.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky – Jedná se o ústavní zákon obsahující dané podmínky k vyhlášení krizových stavů při ohrožení státu. Řeší problematiku zajištění bezpečnosti ČR a krizových stavů (Česko, 1998).

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů – Cílem tohoto zákona je vytvoření určitých podmínek, vedoucích k účinné ochraně života, zdraví a majetku občanů během mimořádných událostí. V tomto zákoně tedy dochází ke stanovení povinností

ministerstvům, správním úřadům, právníkům a fyzickým osobám a orgánům státní správy včetně jednotek požární ochrany (Česko, 1985).

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému – V tomto zákoně dochází ke stanovení složek integrovaného záchranného systému včetně jejich působnosti, dále k určení pravomocí státních orgánů včetně orgánů územních samosprávných celků, ale také práv a povinností fyzických a právníků osob v průběhu mimořádných událostí (Česko, 2000).

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů – Základní úkol Hasičského záchranného sboru České republiky je dle tohoto zákona ochrana života, zdraví a majetku obyvatel včetně zvířat a životního prostředí před krizovými situacemi a mimořádnými událostmi. V zákoně je také spravována organizace HZS ČR, povinnosti příslušníků, ale např. také systém spolupráce. V druhé části se však také nachází změna zákona o požární ochraně (Česko, 2015).

Vyhláška 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany – Jde o jeden ze základních právních dokumentů každého hasiče. Tato vyhláška se zabývá problematikou odborné přípravy, plošného pokrytí, organizací činnosti v jednotkách, nebo také početním stavem jednotek včetně minimálního technického vybavení (Česko, 2001).

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru – V této vyhlášce dochází ke stanovení podmínek požární bezpečnosti fyzických a právníků osob, řeší se problematika dokumentace požární ochrany, odborná způsobilost, ale také výkon státního požárního dozoru (Česko, 2001).

Nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků – Dané nařízení vlády řeší a upravuje problematiku způsobilosti členů jednotek dobrovolných hasičů. Dochází k rozdělení zdravotních prohlídek – vstupní, periodické, mimořádné a výstupní. Hodnotí se dle činnosti vykonávané zaměstnancem podniku a dle pracovní zátěže (Česko, 2003).

2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY

Jednotky požární ochrany tvoří nedílnou součást bezpečnostního systému České republiky. Jedná se o organizovaný systém, který se skládá z odborně vyškoleného personálu (hasičů), z požární techniky a věcných prostředků požární ochrany. Důvodem pro vybudování jednotek požární ochrany byla represe a prevence proti požárům, živelným neštěstím a jiným mimořádným událostem (Balabán et al., 2015).

První dobrovolné sbory hasičů v Čechách vznikaly již od roku 1854, přičemž během následujících dvaceti let jich bylo již 107 (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014). V porovnání se současnou dobou se však jednalo jen o pouhý zlomek. Dle SH ČMS je aktuální počet (k roku 2023) sborů dobrovolných hasičů vyčíslen na 7651 a každým rokem toto číslo stoupá. Počet profesionálních hasičů se v posledních letech pohybuje kolem 10 tisíc (SH ČMS, 2023).

2.1 Základní terminologie

V této podkapitole budou přiblíženy základní pojmy související s problematikou v oblasti požární ochrany. Jedná se o terminologii, která by měla patřit do znalostí každého člena jednotek požární ochrany, ale i mladých hasičů.

Požární bezpečnost

Jde o soubor organizačních, stavebních a technických opatření, vedoucích k zabránění vzniku požárů nebo výbuchů s následným požárem. Dalším cílem je ochrana osob, zvířat a majetku a následné zamezení šíření požáru (Ministerstvo vnitra, 2015).

Požár

Definice požáru uvádí, že se jedná o každé nežádoucí hoření, při němž dochází ke zranění či smrti osob nebo zvířat, případně k majetkové škodě. O požár se jedná také v případě, kdy hoření ohrožuje zdraví nebo životy lidí (Šenovský, Prokop a Bebčák, 2007).

Požární technika

Dle vyhlášky 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru se požární technikou rozumí zásahové požární automobily, požární přívěsy, návěsy, kontejnery, plavidla, vznášedla a letadla (Česko, vyhláška č. 246/2001 Sb.).

Věcné prostředky požární ochrany

Jedná se o prostředky, které se používají k záchraně, ochraně či evakuaci osob, k hašení požáru, k plnění úkolů civilní ochrany a provádění záchranných a likvidačních prací. Mezi druhy věcných prostředků patří hasicí přístroje, osobní ochranné prostředky, prostředky pro záchranu a evakuaci osob, prostředky pro práci ve výškách, nad volnými hloubkami, na vodě, ve vodě a pod hladinou, požární příslušenství apod. (Černý, 2022).

Požární nebezpečí

Jedná se o pravděpodobnost možnosti vzniku požárů či výbuchů s následným požárem (Bradáčová, 2008).

Operační řízení

Jde o činnost začínající přijetím zprávy o vzniku požáru či jiné mimořádné události až po návrat sil a prostředků zpět na základnu (výjezd JPO, jízda na místo mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací). Každé použití IZS se provádí v rámci operačního řízení (Skalská, Hanuška a Dubský, 2010).

Integrovaný záchranný systém

System, který je určený pro koordinaci záchranných a likvidačních prací během mimořádných událostí, havárií nebo živelních pohrom. Tímto systémem je naplňováno ústavní právo občana na pomoc v případech ohrožení života či zdraví (Skalská, Hanuška a Dubský, 2010).

Hasební obvod

Vymezený prostor působení jednotek požární ochrany, který odpovídá optimální vzdálenosti a nejkratší dojezdové době k místu zásahu dle plošného pokrytí (Šenovský et al., 2003).

Jednoduché hasební prostředky

Jednoduchými hasebními prostředky jsou prostředky běžně vyskytující se v našem okolí, přičemž primárně nejsou určeny k hašení požáru. Patří mezi ně např. vědro, tlumice, přenosný hasicí přístroj, sekera apod. (Hrubá, 2012).

Bojový řád jednotek požární ochrany

Bojový řád jednotek požární ochrany je dokument stanovující postupy, pravidla a doporučení pro činnosti hasičů v jednotlivých metodických listech, které jsou podle svého zaměření rozděleny do několika kapitol. Hlavním cílem tohoto dokumentu je poskytování

informací JPO o tom, jak účinně a bezpečně zasahovat v jednotlivých krizových situacích (Hasiči-vzdělávání, 2017)

2.2 Úkoly jednotek požární ochrany

V následující podkapitole jsou uvedeny základní úkoly příslušníků jednotek požární ochrany. Zmíněné úkoly by měl každý mladý hasič znát, a to především v případě, že se na zařazení do těchto jednotek připravuje.

Jednotky požární ochrany jsou nezbytnou součástí integrovaného záchranného systému. Plní úkoly civilní ochrany i ochrany obyvatelstva, které jsou zakotveny v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a v § 30 vyhlášky MV č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany (Martínek, 2013).

Dle § 70 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně patří mezi základní úkoly jednotek požární ochrany provádění zásahu u požáru podle dané dokumentace požární ochrany, provádění záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a podávání neprodlených zpráv o výjezdu a zásahu příslušnému HZS kraje (Česko, zákon č. 133/1985 Sb.).

Na místě zásahu jsou poté nejdůležitějšími úkoly provádění průzkumu, záchrana osob, zvířat a majetku, přičemž cílem průzkumu na místě zásahu je zjištění, zda dochází k ohrožení lidí, zvířat či majetku, jaký je rozsah požáru, jeho směr šíření a druh hořícího materiálu a neposlední řadě také zjištění podmínek pro využití požární techniky a věcných prostředků (Řehák, 2022).

Dle vyhlášky 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany se na místě zásahu vždy upřednostňuje záchrana osob před záchranou zvířat a majetku, přičemž cílem je odstranění bezprostředního ohrožení životů (Česko, vyhláška č. 247/2001 Sb.).

Metodický list č. 7 bojového řádu jednotek požární ochrany udává, že během provádění záchranných prací rozhoduje velitel zásahu o tom, kde bude probíhat shromažďování zachraňovaných osob včetně jejich evidence, a kde jim případně bude poskytnuta další pomoc (Ministerstvo vnitra, 2017).

Záchrana zvířat lze následně dle metodického listu č. 8 bojového řádu požární ochrany rozdělit na dvě kategorie. Mezi první kategorií se řadí hospodářská zvířata, která jsou chována ve větším množství (koně, skot, prasata, drůbež apod.). Druhá kategorie poté

zahrnuje jednotlivá zvířata chovaná v domácnostech. Při vyvádění užitkových zvířat se upřednostňují nejcennější zvířata (Ministerstvo vnitra, 2017).

Záchranou majetku se nakonec dle metodického listu č. 9 bojového řádu požární ochrany myslí evakuace věcí z míst, kde by byly bezprostředně ohroženy požárem, či z dosahu daných mimořádných událostí. Je nutné předem zjistit množství a druh materiálu, který bude evakuován a zajistit místo, kam bude vynášen (Ministerstvo vnitra, 2017).

Mezi ostatní, vedlejší úkoly jednotek požární ochrany patří dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, spolupracování s místními krajskými operačními a informačními středisky a dodržování daných pravidel radioprovozu (Řehák, 2022).

Na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva poté jednotky, dle vyhlášky 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, při zásahu provádějí úkoly, mezi něž patří zdolávání požárů, provádění záchranných a likvidačních prací, evakuování a varování obyvatelstva, nebo např. označování oblastí s přítomností nebezpečných látek (Česko, vyhláška č. 247/2001 Sb.).

2.3 Kategorizace jednotek požární ochrany

Dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně se jednotky požární ochrany dělí na tyto druhy:

- 1) Jednotky hasičského záchranného sboru kraje (HZS kraje), které jsou zřízeny jako jednotky hasičského záchranného sboru kraje, přičemž činnost v těchto jednotkách vykonávají příslušníci HZS kraje, a to ve služebním poměru jako své povolání.
- 2) Jednotky hasičského záchranného sboru podniku (HZS podniku), které se skládají z právnických či podnikajících fyzických osob, kteří danou činnost vykonávají jako své povolání.
- 3) Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce (SDH obce), které se skládají z fyzických osob, jež vykonávají činnost na základě dobrovolnosti a nikoli jako své povolání.
- 4) Jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku (SDH podniku), složené z právnických nebo fyzických podnikajících osob, kteří danou činnost nevykonávají jako své zaměstnání (Česko, zákon č. 133/1985 Sb.).

V rámci plošného pokrytí území ČR jednotkami požární ochrany dochází k dalšímu rozdělení, a to dle operační hodnoty do šesti kategorií:

- a) S územní působností zasahující i mimo katastrální území své dislokace
 - **JPO I** – Jednotka hasičského záchranného sboru kraje
 - **JPO II** – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, jejíž členové vykonávají činnost jako své hlavní nebo vedlejší povolání
 - **JPO III** – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, jejíž členové vykonávají činnost dobrovolně
- b) S územní působností omezenou na území svého zřizovatele
 - **JPO IV** – Jednotka hasičského záchranného sboru podniku
 - **JPO V** – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, jejíž členové vykonávají činnost dobrovolně
 - **JPO VI** – Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku (Beneš, 2020).

V této práci však bude kladen důraz převážně na sbory dobrovolných hasičů obcí, a tedy JPO II, III a V.

2.4 Vnitřní organizace jednotek požární ochrany

Jednotky požární ochrany jsou tvořeny požární technikou, věcnými prostředky požární ochrany a velitelem jednotek určeným počtem:

- a) příslušníků HZS ČR (jde-li o JPO I),
- b) zaměstnanců podniku (jde-li o JPO IV),
- c) členů jednotek SDH obce či členů jednotek SDH podniku, kteří vykonávají činnost dobrovolně – tzv. „dobrovolné jednotky“ (jde-li o JPO III, V, VI),
- d) osob, které vykonávají službu v jednotkách SDH obce nebo SDH podniku jako své zaměstnání (JPO II) (Česko, vyhláška č. 247/2001 Sb.).

Co se vnitřní organizace týče, jsou jednotky požární ochrany tvořeny skupinami, družstvy, četami a odřady. Četou se rozumí jednotka složená ze dvou až tří družstev, případně skupin (Česko, vyhláška č. 247/2001 Sb.).

Družstvo je považováno za základní organizační jednotku a je složeno z velitele družstva a dalších pěti hasičů. Družstvo o sníženém počtu je naproti tomu složeno z velitele a pouze tří hasičů. Skupina je poté tvořena vedoucím skupiny a nejméně jedním hasičem (Šenovský a Hanuška, 2006).

Další organizační jednotkou je odřad, což je dle vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany jednotka, která je složena buď z hasičů dvou druhů jednotek požární ochrany, hasičů alespoň jedné jednotky požární ochrany a příslušníků jiných složek IZS, nebo hasičů nejméně jedné jednotky požární ochrany a osob, jež poskytují osobní a věcnou pomoc. Odřad je tvořen velitelem odřadu, četami, družstvy či skupinami, přičemž je sestaven hasičským záchranným sborem kraje nebo generálním ředitelstvím, a to především pro operační řízení jednotek během krajského či mezinárodního poskytování pomoci (Česko, vyhláška č. 247/2001 Sb.).

Akceschopnost jednotek požární ochrany

Důležitým termínem v oblasti organizace jednotek požární ochrany a zároveň jednou z nejdůležitějších podmínek k zabezpečení plnění základních úkolů jednotek je udržování tzv. **akceschopnosti**. Jedná se o organizační, technickou a odbornou připravenost veškerých prostředků nutných k provedení zásahu či jiných úkolů. O jednotce lze říci, že je akceschopná, pokud splňuje dané podmínky, mezi něž patří dostatečný početní stav hasičů v souladu s legislativou, schopnost uskutečnění výjezdu v daném časovém limitu, potřebná zdravotní i odborná způsobilost hasičů a připravená požární technika včetně věcných prostředků požární ochrany (Asociace velitelů jednotek sboru dobrovolných hasičů, 2017).

Jinými slovy se tedy jedná o organizační, technickou a odbornou připravenost, přičemž organizační připravenost je definována jako stav, kdy početní stav hasičů, včetně vnitřní organizace jednotek, je odpovídající dané kategorii JPO a jednotka je schopna zabezpečit výjezd k zásahu v daném limitu. Technická připravenost je poté stav, kdy má jednotka připravenou požární techniku a věcné prostředky požární ochrany a jsou zároveň splněny veškeré podmínky pro používání této techniky. Odbornou připraveností je myšleno školení a výcvik hasičů ve výcvikových zařízeních apod. (Asociace velitelů jednotek sboru dobrovolných hasičů, 2017).

Motivace **mladých hasičů** k budoucímu vstupu do JPO může pomoci zajišťovat dostatečné početní stavy v jednotkách a tím tak umožňovat jejich akceschopnost (SH ČMS, 2022).

V následující tabulce je zobrazen základní početní stav členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, který je stanoven přílohou č.4 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. Početní stav je znázorněn pro pět kategorií jednotek, přičemž JPO II/1 je JSDHO, zabezpečující výjezd družstva o zmenšeném početním stavu, a to zpravidla v obci nad 1000 obyvatel a JPO II/2 zabezpečuje výjezd **dvou družstev** o zmenšeném početním stavu v obci nad 1000 obyvatel (u obou územní působnost kategorie JPO II). JPO III/1 je poté JSDHO, jež zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu v obci nad 1000 obyvatel a JPO III/2 JSDHO zabezpečující výjezd **dvou družstev** o zmenšeném početním stavu, a to také obci nad 1000 obyvatel (u obou v rámci územní působnosti kategorie JPO III) (Česko, Vyhláška č. 247/2001 Sb.).

Tabulka 1 – Základní početní stav JSDHO

Organizace jednotky	Kategorie jednotky				
	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
Základní početní stav	12	24	12	24	9
Počet členů v pohotovosti pro výjezd	4	8	4	8	4
Velitel jednotky	1	1	1	1	1
Velitel družstva	2	5	2	5	2
Strojník	3	6	4	6	2
Hasič	6	12	5	12	4

Zdroj: Vyhláška č. 247/2001 Sb., příloha č. 4

Velitel jednotky

Činností velitele jednotky je řízení a organizace jednotek a jejich velení při zásahu. Velitel odpovídá za výkon služby a za odbornou přípravu člena jednotky. Zároveň organizuje pravidelnou odbornou přípravu jednotky. Velitel jednotky vede dokumentaci JSDH (Hanuška, 2009).

Velitel družstva

Během nepřítomnosti organizačně zastupuje velitele jednotky. Velí jednotkám při zásazích, provádí školení členů dle metodiky velitele jednotky apod. (Hanuška, 2009).

Strojník

Strojník odpovídá za udržování veškeré techniky takovým způsobem, aby byla stále v akceschopném stavu. Strojník taktéž řídí techniku a na příkaz velitel provádí hasební práce. Jeho činností je také vedení dokumentace provozu požární techniky a jiných technických prostředků (Hanuška, 2009).

Hasič

Člen jednotky provádějící záchranné a hasební práce na příkaz velitele (Hanuška, 2009).

Technik chemicko-technické služby (hasič)

Udržuje provozuschopnost chemicko-technických prostředků a vede jejich evidenci. Jedná se zejména o dýchací techniku, prostředky k práci s nebezpečnými látkami, hasiva, požární hadice, vyprošťovací zařízení, prostředky pro práci ve výškách apod. (Hanuška, 2009).

Technik spojové služby (hasič)

Stará se o provozuschopnost spojovacích prostředků jednotky, provádí zkoušky a vede jejich evidenci. Udržuje v provozu např. radiové přenosové prostředky, zařízení k varování a vyrozumění, koncová zařízení, radiostanice apod. (Hanuška, 2009).

Technik strojní služby (hasič)

Technik strojní služby udržuje zejména provozuschopnost věcných prostředků PO. Zaměřuje se na požární techniku, hydraulická a vyprošťovací zařízení apod. (Hanuška, 2009).

Pro splnění technické připravenosti JSDHO je nutné dodržení minimálního vybavení požární techniky a věcných prostředků požární ochrany stanovené přílohou č. 4, vyhlášky 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. Tato příloha obsahuje konkrétní objekty požární techniky a věcných prostředků a jejich minimální početní stav u daných kategorií jednotek. U počtu označeného ¹⁾ je konkrétní jednotka vybavena danou technikou či věcným prostředkem v případě, je-li to odůvodněno plošným pokrytím či dokumentací zdolávání požárů objektů, jejichž ochranu daná jednotka zabezpečuje (Česko, Vyhláška č. 247/2011 Sb.).

U bodů označených ²⁾ se jedná o výškovou techniku, kterou jsou dané jednotky vybaveny dle obdobné zásady jako u stanic HZS, jen pokud je to odůvodněno požárním nebezpečím daného území, havarijním plánem kraje, či danou dokumentací zdolávání požárů (Česko, Vyhláška č. 247/2011 Sb.).

Kromě daného minimálního vybavení je však jednotka sboru dobrovolných hasičů obce vybavována také dalšími prostředky, a to v případě, pokud je daná jednotka předurčena pro systém záchranných prací při dopravních nehodách, haváriích, živelních pohromách či pro ochranu obyvatelstva. Tato skutečnost platí i pokud je to odůvodněno havarijním plánem kraje či danou dokumentací zdolávání požáru objektů (Česko, Vyhláška č. 247/2011 Sb.).

Tabulka 2 - Minimální vybavení požární technikou a věcnými prostředky JSDHO

Požární technika a věcné prostředky	Kategorie jednotky / množství k dané kategorii				
	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
Cisternová automobilová stříkačka	1	1	1	1	1 ¹⁾
Dopravní automobil	1	1	1	1	1 ¹⁾
Automobilový žebřík do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	-
Automobilová plošina do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	-	-	-
Odsavač kouře	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾
Motorová stříkačka	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1
Izolační dýchací přístroj	4	8 ¹⁾	4	8 ¹⁾	4 ¹⁾
Vozidlová radiostanice	2	2	2	2	-
Přenosová radiostanice	2	4	2	4	1 ¹⁾
Mobilní telefon	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾

Zdroj: Vyhláška č. 247/2001 Sb., příloha č.4

O akceschopnosti jednotek je vedena dokumentace. Mezi tuto dokumentaci patří např. strážní kniha (u hasičů vykonávajících službu z povolání, obsahuje záznamy z výkonu služby), dokumentace zaznamenávající pravidelnou odbornou přípravu (téma odborné přípravy, datum, seznam přítomných hasičů), či dílčí zpráva o zásahu (časové údaje, činnost a postup jednotek během zásahu, seznam hasičů na místě zásahu, údaje o technickém

vybavení a užití osobní či věcné pomoci). Dokumentace může být vedena i v elektronické podobě (Česko, Vyhláška č. 247/2001 Sb.).

Pokud jednotka během výkonu své služby na směně nemůže nepřetržitě udržet akceschopnost, musí velitel jednotky tuto skutečnost bezodkladně oznámit příslušnému operačnímu středisku. Kontrola nad dodržováním akceschopnosti jednotek je dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně zajišťována tzv. státním požárním dozorem, tzn. HZS kraje a MV (Česko, Vyhláška č. 247/2001 Sb.).

Uvedení jednotky do akceschopnosti

Uvedení jednotky do akceschopnosti by mělo následovat neprodleně po návratu z místa zásahu, přičemž zásah je ukončen návratem do místa dislokace dané jednotky. Po příjezdu na základnu velitel jednotky nahlásí tento příjezd na příslušné operační středisko a následně zajistí doplnění prostředků a výstroje, provedení očisty požární techniky a věcných prostředků. Dochází také k obnovení funkčnosti chemických a technických prostředků včetně radiostanic a svítilen, ale i ke kontrole či výměně dýchací techniky ochranných prostředků (Ministerstvo vnitra, 2017).

Každý hasič je povinen zkontrolovat po zásahu svou osobní výstroj, přičemž každé poškození hlásí veliteli jednotky. Strojník následně provádí kontrolu vozidel a věcných prostředků. Provede zejména očištění vozidla, doplnění hasebních látek a prostředků, kontrolu stavu pneumatik, těsnosti nádrží, činnosti světel, brzd, propláchnutí či odvodnění čerpadla apod. Cílem veškerých daných kontrol je uvedení jednotky do akceschopnosti, a tedy do stavu, kdy bude schopna vyjet na další zásah (Ministerstvo vnitra, 2017).

Velitel jednotky či strojník provedou potřebné záznamy v dokumentaci včetně případných záznamů o ztrátě věcných prostředků. Po příjezdu ze zásahu musí velitel počítat se skutečností, že mohlo dojít k fyzickému a psychickému vyčerpání hasičů či snížení pozornosti řidiče. Může tedy stanovit režim regenerace sil hasičů, aby nedošlo k narušení akceschopnosti jednotky. Po obnovení plné akceschopnosti po zásahu nahlásí velitel jednotky tuto skutečnost příslušnému OPIS (Ministerstvo vnitra, 2017).

3 MLADÝ HASIČ

Mladý hasič je definován jako chlapec či dívka ve věku od 3 do 18 let, jež je řádným členem Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS), přičemž s jeho členstvím musí souhlasit zákonný zástupce a dané SDH (SH ČMS, 2019).

Podmínkami pro přijetí do kolektivu mladých hasičů je odevzdání přihlášky s podpisem zákonného zástupce a rozhodnutí výboru SDH. Doporučeno je také složení slibu, který zní: „Slibuji na svou čest, že budu plnit a ctít zásady a cíle mladých hasičů“. Při přijetí následně člen obdrží členský průkaz a je zaregistrován v SDH a na okresním sdružení hasičů (OSH), dále pak je člen evidován v registračním listu kolektivu mladých hasičů pro daný rok (SH ČMS, 2019).

Mladý hasič je oprávněn podílet se na činnosti a rozhodovacích procesech na úseku mládeže SH ČMS, a to přiměřeně ke svému věku. Dále může být mladý hasič volen do rady kolektivu mladých hasičů, či se účastnit jejího jednání a má právo na nošení stejnokroje (SH ČMS, 2019).

Mezi povinnosti mladých hasičů následně patří dodržování předpisů SH ČMS, aktivní účast na činnosti sboru, usilovat o získávání odborných znalostí, respektovat pokyny vedoucích a dbát dobrou pověst celého kolektivu mladých hasičů (SH ČMS, 2019).

Hlavními zásadami mladých hasičů je zvyšování své fyzické a psychické kondice, její ověřování na soutěžích, prohlubování svých znalostí a dovedností v rámci požární ochrany a aktivní práce v daném kolektivu (SH ČMS, 2019).

K zániku členství může naopak dojít písemným prohlášením člena o vystoupení z SH ČMS, rozhodnutím SDH z důvodu neplacení členských příspěvků, vyloučením, úmrtím či zánikem sboru (SH ČMS, 2019).

K vyloučení člena může dojít v případě, kdy soustavně neplní své členské povinnosti, hrubě tuto povinnost poruší či svým jednáním poškozují pověst sdružení. O jeho vyloučení následně rozhoduje výbor sboru (SH ČMS, 2019).

3.1 Cíle práce s mladými hasiči

Cíle činnosti s mladými hasiči jsou rozmanité. Jde zejména o to, podporovat rozvoj osobnosti mladých lidí, a to převážně po jejich mravní, intelektuální a tělesné stránce efektivním vyplňováním jejich volného času organizovanou činností. Touto činností lze také

chránit před rizikovým chováním mladých, a to např. před šikanou, vandalismem, rasismem apod. Samozřejmostí je vedení mladých hasičů k ochraně a poznávání přírody, sebevzdělávání, spolupráci s ostatními, kamarádství a seznamování s důležitými zásadami preventivně výchovné práce v problematice požární ochrany. Mezi další cíle poté patří vedení mladých hasičů k rozšiřování nabytých zkušeností mezi ostatní mladé lidi, spolupráce s ostatními mládežnickými organizacemi či výchovnými institucemi a podpora členů podílet se na rozhodovacích procesích v oblasti mládeže SH ČMS. Důležité také je vychovávat si budoucí vedoucí a instruktory, potřebné pro budoucnost kolektivu mladých hasičů (SH ČMS, 2019).

3.2 Kolektiv mladých hasičů

Kolektiv mladých hasičů se skládá z mladých hasičů ve věkovém rozmezí 3 až 18 let, jež jsou členění do družstev, přičemž v každém SDH se registruje pouze jeden kolektiv. Kolektiv vzniká odevzdáním registračního listu u příslušného OSH. Každý daný kolektiv se skládá nejméně z pěti členů, kteří jsou rozřazeni do družstev podle věkových kategorií, kdy členové ve věku od 3 do 6 let jsou v kategorii s názvem přípravek (připravují se na činnost mladého hasiče), členové od 6 do 11 let v kategorii mladší žáci, od 11 do 15 let v kategorii starší žáci a mladí hasiči od 13 do 18 let jsou řazeni do kategorie dorostu (dorostenci, dorostenky, smíšené). Počet družstev v daném kolektivu může být libovolný, musí ale splňovat daný minimální počet členů v družstvu a tedy 5 (SH ČMS, 2019).

K roku 2021 bylo dle Výroční zprávy SH ČMS na území České republiky registrováno celkem 2484 kolektivů mladých hasičů, s celkovým počtem 8977 vedoucích. Počet mladých hasičů ve věku od 6 do 18 let k tomuto roku činil 58315 a mladých hasičů v přípravce (od 3 do 5 let) poté 3376. Bylo provedeno celkem 75116 pravidelných schůzek a přes 8000 jednodenních či vícedenních akcí. Organizovány byly letní a zimní tábory, kterých se účastnilo celkem 8471 dětí. Došlo také k organizaci celkem 141 vzdělávacích kurzů pro vedoucí a instruktory kolektivů mladých hasičů (Špačková, 2021).

Hlavním cílem činnosti s kolektivem je realizace zájmů mladých hasičů převážně ve vztahu k požární ochraně a k přípravě hasičských činností. Jedná se o organizovanou mimoškolní práci, při níž dochází k všestrannému rozvoji mladých lidí, a to jak po odborné stránce, tak po stránce fyzické včetně utužování zdraví. Cílem je naplňování tzv. Koncepce činnosti s kolektivy mladých hasičů. Dle této koncepce je též cílem výchova k budoucí dobrovolné práci v JSDHO. Tato výchovně vzdělávací činnost je pod záštitou SH ČMS, jež je zároveň

držitelem titulu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT ČR), „Organizace uznaná pro práci s mládeží na období 2016-2023“ (SH ČMS, 2019).

Kolektiv je řízen vedoucím z řad hasičů, který si k činnosti může na pomoc vybrat instruktory, jež mohou být i z řad mladých hasičů, jestliže jsou starší patnácti let (připravují se poté touto činností na výkon vedoucího kolektivu). Pokud je v kolektivu větší počet mladých hasičů, pak si kolektiv ustanovuje radu, která se podílí na rozhodování vedoucího (SH ČMS, 2019).

3.2.1 Vedoucí kolektivu

Vedoucím kolektivu mladých hasičů může být pouze osoba starší 18 let, která je členem SH ČMS a je právně způsobilá. Vedoucí kolektivu musí splňovat předpoklady pro práci s dětmi a mládeží. Každý kolektiv může mít pouze jednoho vedoucího (SH ČMS, 2019).

Náplní práce vedoucího kolektivu je organizování a řízení činnosti kolektivu, vedoucích družstev a instruktorů. Další náplní je sdělování zájmů daného kolektivu na jednáních výboru a valných hromadách sboru, přičemž respektuje veškerá rozhodnutí výboru související s činností kolektivu (SH ČMS, 2019).

Mezi práva vedoucího kolektivu patří možnost být volen do odborných rad mládeže, účastnit se vzdělávacích seminářů či školení, nebo žádat orgány SH ČMS o pomoc s řešením problémů v kolektivu. Vedoucí kolektivu také může zvyšovat svoji kvalifikaci (SH ČMS, 2019).

Vzdělávání vedoucích kolektivu mladých hasičů je rozděleno do tří kvalifikačních stupňů odborné přípravy, přičemž 3. stupeň je základní vstupní kvalifikační stupeň pro začínající vedoucí, 2. stupeň je střední, který lze získat nejdříve po 3 letech po splnění 3. kvalifikačního stupně a 1. stupeň je nejvyšší, jehož lze dosáhnout nejdříve po pěti letech od získání 2. kvalifikačního stupně. K získání kvalifikačního stupně je nutné úspěšně splnit příslušný písemný test, ústní a praktickou zkoušku. Obsah písemného testu, ústní a praktické zkoušky je čerpán z aktuálních učebních textů pro vedoucí kolektivu mladých hasičů, ze Směrnice hry Plamen a Směrnice pro celoroční činnost dorostu SH ČMS. Po získání daného kvalifikačního stupně vedoucí obdrží tzv. Osvědčení o získání kvalifikace (Němečková, 2015).

Vedoucí kolektivu musí dodržovat veškeré předpisy a stanovy SH ČMS, musí být dobrým příkladem pro daný kolektiv, vytvářet předpoklady vedoucí k dobrému fungování kolektivu

a mj. také pečovat o zdravý vývoj mladých hasičů, a to po fyzické i duševní stránce (SH ČMS, 2019).

3.2.2 Trenér požárního sportu

Dle směrnice č. 4/2015 je Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska udělována způsobilým osobám tzv. trenérská kvalifikace v požárním sportu. Trenérem se mohou stát osoby, jež dovršily věku 18 let a úspěšně absolvovaly určenou odbornou přípravu a praxi. Kvalitně proškolení a připravení trenéři se podílí na zkvalitňování fyzické připravenosti mladých hasičů. (SH ČMS, 2021).

Školení budoucích trenérů se skládá z několika částí. Základní část výuky se věnuje např. motorickým testům, biologii, chemii, historii sportu, sportovní přípravě apod. Obecná část se zaměřuje na historii požárního sportu, dopingová pravidla, první pomoc, anatomii, psychologii, výživu, hygienu sportu apod. Poslední část se nazývá speciální a zahrnuje kondiční přípravu, taktiku, organizaci sportovního tréninku, praxi či sportovní přípravu mládeže. Školení je zakončeno písemným testem, ústní teoretickou zkouškou či praktickou zkouškou, nebo jejich kombinací (SH ČMS, 2015).

Trenérská kvalifikace se dělí do tří tříd. Trenér požárního sportu III. třídy je odborný pracovník, který má oprávnění plánovat a řídit tréninkový proces, jehož cílem je zvýšení sportovní výkonnosti v oblasti požárního sportu. Jeho zkušenosti jsou taktéž uplatňovány při přípravách sportovních soutěží (SH ČMS, 2015).

Trenér požárního sportu II. třídy je odborný pracovník, jenž vede, řídí a vyhodnocuje tréninkový proces stejně jako trenér požárního sportu III. třídy, avšak danou činnost provádí především s vrcholovými sportovci a talentovanou mládeží (SH ČMS, 2015).

Trenér požárního sportu I. třídy je nejvyšší možná trenérská kvalifikace. Trenér této kategorie plní obdobné úkoly jako trenér kategorie II. Trenérem I. třídy se může stát osoba, která má min. dvouletou praxi ve II. třídě a následně splní potřebná školení (SH ČMS, 2015).

3.3 Fyzická a odborná příprava mladých hasičů

Jak již bylo řečeno, snahou každého vedoucího a zároveň cílem kolektivu mladých hasičů je zlepšení tělesné i duševní kondice. Tato kondice je základním předpokladem pro řešení mnoha bezpečnostních rizik. Nutností je zvýšení praktické schopnosti mladých hasičů řešit

různé krizové situace, postarat se o sebe a své blízké i za složitých podmínek a dbát o zdravý životní styl (SH ČMS, 2022).

Mladí hasiči jsou prostřednictvím soutěží, pohybových aktivit a odborné výuky zapojeni do systémového výcviku, jež je zaměřen na oblast požární ochrany a ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech. Dochází tak k rozvíjení jejich znalostí a dovedností v dané sféře. Cílem je získávání návyku mladých hasičů v oblastech činnosti požární ochrany a jejich motivace k budoucí dobrovolné práci v JSDHO či obecně v JPO (SH ČMS, 2022).

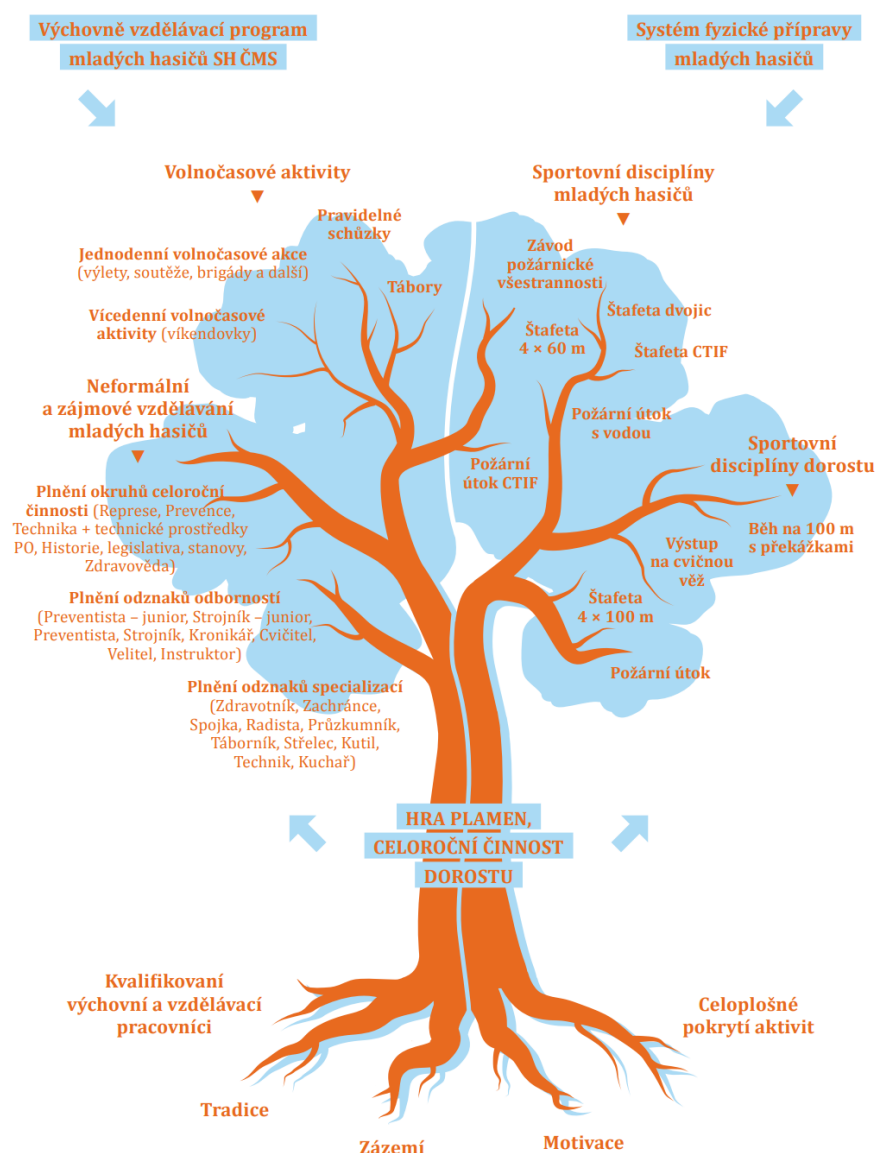
Ke svému působení potřebují mladí hasiči odpovídající zázemí. Pravidelné činnosti kolektivů probíhají z velké části v jejich klubovnách či na cvičištích, kde taktéž dochází mj. k jejich přípravě (Němečková, 2015).

Odborná příprava mladých hasičů je založena na plnění tzv. odznaků odbornosti a specializací. Odznaky odbornosti reprezentují vědomostní stránku mladého hasiče, odznaky specializací poté rozvoj jeho dovedností. Odznaky odbornosti může mladý hasič získat v kategoriích preventista junior, strojník junior, kronikář, strojník, preventista, cvičitel, velitel a instruktor. Odznaky specializace následně v kategorii ajťák, ekonom, ekolog, kuchař, kutil, spojka, průzkumník, společník, střelec, táborník a zdravotník. Ke všem těmto kategoriím mají mladí hasiči příslušné učební texty (Němečková, 2015).

Co se dorostu týče, hlavními vzdělávacími kategoriemi jsou represe v oblasti požární ochrany, prevence v PO, při mimořádných událostech a v ochraně obyvatelstva, technika PO, historie, legislativa a zdravotní věda (Němečková, 2015).

Příloha č. 3 Směrnice činnosti s kolektivy mladých hasičů udává minimální rozsah vzdělávacích témat pro vedoucí mladých hasičů. Tato témata následně sami využívají ve výuce mladých hasičů. Patří mezi ně např. práce s náradím, hra Plamen, celoroční činnost kolektivu, zdravotní věda, první pomoc, hygiena, práce s mapou, topografie, vázání uzlů, ekologie, turistika, znalost hasebních prostředků, hasičské symboly apod. (SH ČMS, 2019).

Schématem, který reprezentuje hlavní činnosti kolektivu mladých hasičů je tzv. Strom života mladého hasiče. Strom je rozdělen na výchovně vzdělávací část a část fyzické přípravy mladých hasičů, přičemž obsahuje jednotlivé činnosti. Kořeny stromu následně udávají tzv. pilíře činnosti mladých hasičů (Němečková, 2015).

Obrázek 1 Strom života mladého hasiče (Němečková, 2015)

3.3.1 Celoroční činnost kolektivu

Celoroční činnost kolektivu zahrnuje nepřetržitě, systematické činnosti, sloužící k přímému zapojení mladých hasičů do pravidelné a přínosné činnosti ve volném čase. Hlavním pilířem této celoroční činnosti jsou pravidelné schůzky kolektivu, jejichž náplň je tvořena výchovně vzdělávacími aktivitami s důrazem na zdravý životní styl, pohybové aktivity, pobyty v přírodě, tvořivost, kulturu apod. Ročníkem je myšleno období od 1.9. do 31.8. dalšího roku. Plnění této celoroční činnosti je podmínkou pro možnost účasti kolektivu v tzv. Závodu hasičské všestrannosti a brannosti. Celoroční činnost kolektivu je také hodnocena ve hře Plamen (SH ČMS, 2022).

Návrhy jednotlivých činností jsou členěny do šesti okruhů, přičemž z každého okruhu kolektiv vybírá jednu podmínku, jež splní v období od 1.9. do 31.8. a následně zaznamená tuto skutečnost do kroniky (SH ČMS, 2002).

Tabulka 3 - Okruhy celoroční činnosti kolektivu včetně příkladů

Okruh	Činnosti
I. - volnočasové aktivity kolektivu	Pravidelné schůzky (min. 1x týdně)
	Uskutečnění min. 2 jednodenních akcí (výlet do přírody, zoo aj.)
	Uskutečnění min. 1 vícedenního pobytu
	Organizace tábora o prázdninách
	Účast na soutěži v uzlování (min. 1x za rok)
	Uspořádání brigády na údržbu prostor kolektivu
II. - aktivity pro neorganizované děti a veřejnost	Uspořádání sportovní soutěže s výjimkou hasičského sportu
	Uspořádání min. 2 akcí pro veřejnost (karneval aj.)
	Organizace min. 1 akce pro děti s postižením či dětí z DD
	Zapojení dětí do soutěže Požární ochrana očima dětí a mládeže
III. – odznaky odbornosti	Získání min. pěti odznaků odbornosti MH či specializace
IV. – dobrovolnictví	Zapojení kolektivu min. do 1 dobrovolnického projektu
	Péče o starého či jinak znevýhodněného občana (min. 3 měsíce)
	Organizace min. 1 aktivity na téma „Zelená Evropa“ aj.
V. – vzdělávání a kultura	Uspořádání kulturního vystoupení
	Uspořádání min. 1 jednodenní vzdělávací akce (muzeum aj.)
	Uspořádání min. 1 besedy pro veřejnost/školy na téma PO
VI. – výcvik a prevence	Účast v soutěži TFA (nejméně 1x)
	Účast na Rescue Campu
	Účast na besedě se složkami IZS aj.

Zdroj: SH ČMS, 2022 (Směrnice celoroční činnosti dorostu SH ČMS)

Výjimku proti ostatním okruhům tvoří okruh č. 1, ve kterém je nutno splnit dvě podmínky a okruh č. 3, ve kterém je každý kolektiv povinen získat minimálně 5 odznaků odbornosti či specializace v každém ročníku. Jednotliví mladí hasiči v kolektivu získávají dané odznaky

však postupně (mladí hasiči do 11 let max. 1 odznak za rok, od 11 let dle daných podmínek a věku) (SH ČMS, 2022).

3.3.2 Hra Plamen

Jedná se o výchovně vzdělávací program, který je součástí fyzické přípravy mladých hasičů. Cílem tohoto programu je všeobecné rozvíjení znalostí a dovedností mladých hasičů včetně technických aspektů požární ochrany. Tato hra byla vytvořena za účelem podpory zdravého životního stylu mladých hasičů, kdy soutěžní formou dochází ke zlepšování jejich fyzické kondice. Organizátorem tohoto programu je SH ČMS (SH ČMS, 2016).

Účast ve hře je povolena všem členům SH ČMS, kteří splňují danou věkovou kategorii (do 15 let) a jsou zapsáni na registračním listu kolektivu. Zúčastnit se může kolektiv o minimálním počtu 9 členů bez rozlišení pohlaví (v okrskových kolech minimálně 5 členů). Kolektiv přihlašuje do hry vedoucí kolektiv. Doporučeným vstupním věkem do této hry je 6 let, avšak mohou se zúčastnit i děti mladší. Rozlišují se dvě věkové kategorie, a to mladší (mladí hasiči do 11 let) a starší (od 11 do 15 let), přičemž kategorie mladší nesmí být doplněna členem kategorie starší, avšak kategorie starší může být doplněna mladšími (SH ČMS, 2016).

3.3.2.1 Program hry

Cílem jednotlivých disciplín hry Plamen je zvýšení fyzické kondice, obratnosti, zručnosti s požárním nářadím a atletické pohyblivosti. Okrsková a okresní kola se uskutečňují před termínem konání vyšších kol a skládají se ze závodu požárnické všestrannosti (ZPV), požárního útoku, štafety 4 x 60 m, požárního útoku s překážkami Mezinárodního technického výboru pro prevenci a hašení požárů (CTIF), štafety CTIF a štafety požárních dvojic. Počet disciplín však může být upraven podle místních podmínek (SH ČMS, 2016).

Vyššími koly se poté myslí krajská, či republiková kola. Těchto kol se účastní postupující družstva z kol okresních. Disciplíny zůstávají stejné jako u okresních kol. V jednotlivých disciplínách získávají družstva body, a to 1. místo 1 bod, 2. místo 2 body atd. Vítězem se stává družstvo, jež dosáhne nejnižšího součtu bodů (SH ČMS, 2016).

Za ukončení pokusu v jednotlivých disciplínách se považuje čas, kdy družstvo ukončí provádění disciplíny, rozhodčí zhodnotí její průběh a zapisovatel запиše daný čas, trestné body, či platnost nebo neplatnost pokusu včetně času ukončení pokusu (SH ČMS, 2016).

Nedílnou součástí programu je však také plnění celoroční činnosti kolektivu, která je v této hře vyhodnocována (viz kap. 3.2.2). Každý nesplněný okruh znamená pro dané družstvo 5 trestných bodů. Celoroční činnost je hodnocena v období od ukončení okresního/okrskového kola jednoho ročníku hry do ukončení okresního/okrskového kola ročníku dalšího (SH ČMS, 2016).

3.3.3 Závod požárnícké všestrannosti

Jedná se o závod, jež prověřuje jednak fyzickou kondici, jednak znalosti a vědomosti mladých hasičů. Závod je určen pro pětičlenné družstvo (4 členové hlídky a velitel). Podstatou závodu je absolvování trati, která je označena fáborky. Délka trati je cca 2 km pro mladší kategorii a cca 3 km pro kategorii starší. Cílem jednotlivých týmů je absolvování závodu v co nejrychlejším čase a splnění úkolů na stanovištích s co nejmenším počtem získaných trestných bodů (SH ČMS, 2016).

Na trati se nachází celkem šest stanovišť, ta jsou označena znaky K1-K6. Na stanovišti K1 probíhá střelba ze vzduchovky. Mladí hasiči zde vleže střílí na špalíčky, které jsou postaveny na podkladové desce (SH ČMS, 2016).

Stanoviště K2 se poté zabývá základy topografie, kdy každý člen družstva musí správně poznat topografické značky a zorientovat se na mapě pomocí buzoly. Starší kategorie mladších hasičů musí navíc určit azimut viditelného bodu (SH ČMS, 2016).

Na stanovišti K3 se mladí hasiči zabývají uzlováním. Každý člen družstva si vylosuje konkrétní uzel, který následně musí uvázat (SH ČMS, 2016).

Stanoviště K4 je zaměřeno na základy první pomoci, přičemž mladí hasiči musí na určitém soutěžícím provést obvaz kolene a pomocí tzv. stoličky z rukou jej přenést na vzdálenost 20 m. Druhým úkolem tohoto stanoviště je znehybnění poraněné horní končetiny ve dvojici a doprovod tzv. živou berlou (SH ČMS, 2016).

Na stanovišti K5, zabývající se požární ochranou, si každý člen družstva vylosuje určitou značku technického prostředku PO a následně ji přiřadí k danému prostředku. Dalším úkolem je vylosování obrázku, ke kterému určí vhodný a nevhodný hasičí prostředek (SH ČMS, 2016).

Na závěrečném 6. stanovišti (K6) je úkolem mladých hasičů překonání překážky po vodorovném laně zavěšeném mezi stromy (SH ČMS, 2016).

3.3.4 Nejtvrdší hasič přežije

Další možností, která prověří převážně fyzickou kondici mladých hasičů je soutěž Toughest Firefighter Alive (TFA), a tedy v českém překladu „Nejtvrdší hasič přežije“. Tato soutěž se koná jak pro dospělé, tak pro mladé hasiče, přičemž její podstatou je simulace velké zátěže hasičů při reálném zásahu (Dein MG, 2019).

Obrázek 2 Soutěž TFA (Špačková, 2017)

Téměř každý hasič se během své profese setká s extrémními podmínkami, které jsou na něj kladeny. Správný hasič se tedy musí vyrovnat i s velkou zátěží, a to jak psychickou, tak fyzickou. Právě o této zátěži pojednává soutěž Toughest Firefighter Alive, kde se účastníci musí simulovaně vypořádat s extrémním stresem a tlakem, který s sebou přináší každodenní práce hasičů (Chizewski et al., 2021).

Soutěž se skládá z několika disciplín, přičemž nejčastěji jsou udávány čtyři. První disciplínou je běh s požárními hadicemi a sbalení dvou hadic. V tomto úseku soutěžící běží k cisternové automobilové stříkačce (CAS), kde připojí dvě hadicová vedení a dále pokračuje v běhu, čímž tato vedení rozvinuje a následně pokládá na místo k tomu určené. Poté se přesune dál po trati, kde smotá dvě hadice, které uloží do boxu, a to tak aby nepřechánily. Následně účastník doběhne do cíle úseku (Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, 2015).

Druhý úsek se skládá z disciplíny „Hammer box“, „Tunel“, „Bariéra“ a „Figurína“. Úsek je zahájen výběhem soutěžícího k Hammer boxu, kde uchopí obouřuční palici a následně střídavě nahoru a dolů provede do jeho konstrukce 80 úderů. Poté soutěžící běží k tunelu, kde uchopí dvacetikilové závaží, které tímto tunelem pronese, oběhne kužel a vrací dané závaží zpět na původní místo. Dalším úkolem je doběhnutí k figuríně, tu uchopí a přemístí na předem stanovené místo. Poslední částí je bariéra, kterou soutěžící překoná a doběhne do daného cíle (Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, 2015).

Třetí úsek je složen z disciplíny „Žebříky“ a „Monitor“, kde účastníci musí po startu dopravit čtyři žebříky spojené po dvou kusech k lešení, následně o ně tyto žebříky opře a s jistícím zařízením vystoupá do daného nadzemního podlaží, kam následně pomoci lana vytáhne břemeno a sleze zpátky dolů. Následně soutěžící doběhne k monitoru, kde s ním spojí proudnici a pokračuje do cíle (Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, 2015).

Posledním, a tedy čtvrtým úsekem je tzv. „Výběh po schodišti“, který spočívá v co nejrychlejším výběhu výškové budovy do určitého nadzemního podlaží. (Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, 2015).

U dorostenců mladých hasičů jsou disciplíny téměř totožné, avšak s nižší hmotností daného závaží či s nižšími požadavky u jednotlivých disciplín. Vše záleží na pořadateli dané soutěže. U mladých hasičů do 15 let jsou poté přidány jednodušší disciplíny jako např. překážky z pneumatik či žebříků, přesunutí kanystrů, překonání kladiny apod. (Mandys et al., 2023).

Soutěž Toughest Firefighter Alive je výbornou příležitostí jak pro mladé, tak pro profesionální hasiče, ukázat své schopnosti a zlepšit svou fyzickou a psychickou kondici. Právě tu totiž každý z nich k této profesi potřebuje (Vacek, 2011).

Soutěž zároveň prověřuje to, jak rychle a efektivně dokáže mladý či profesionální hasič reagovat v náročných situacích. Zároveň také testuje psychické schopnosti hasičů, a tedy zachování chladné hlavy ve stresové situaci či dotáhnutí i velmi náročných činností až do samého konce bez toho, aniž by se vzdali (Kerrigan a Moss, 2016).

4 DÍLČÍ ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Teoretická část byla zpracována pro bližší pochopení řešené problematiky a vycházela z dostupných literárních, právních a internetových zdrojů. Jednotlivé kapitoly teoretické části seznamují s problematikou jednotek požární ochrany a mladých hasičů. Úvodní kapitola obsahuje literární rešerši, zahrnující aktuální literární i právní zdroje související s daným tématem a stručně popisuje obsah těchto zdrojů.

Kapitola druhá podává základní informace o problematice jednotek požární ochrany, které by měly alespoň z části patřit do znalostí mladých hasičů, a to zejména těch, jejichž cílem je budoucí zařazení do JPO. Kapitola se zabývá základními úkoly JPO a popisuje jejich jednotlivé kategorie. Dále vysvětluje vybrané základní pojmy z dané oblasti pro lepší pochopení tématu. Podstatná část kapitoly je věnována vnitřní organizaci jednotek požární ochrany, přičemž je kladen velký důraz na pojem „akceschopnost“. Pro splnění akceschopnosti JPO je nutný dostatečný početní stav jednotek, je proto nutné neustále řešit otázku doplňování stavů, což je spjaté i s motivací mladých hasičů k této budoucí činnosti.

Závěrečná kapitola teoretické části, a tedy kapitola třetí se zaměřuje na mladé hasiče. V úvodu je vysvětlen samotný pojem mladý hasič a kolektiv mladých hasičů. Následně se kapitola zabývá odbornou a fyzickou přípravou těchto hasičů, kde se věnuje např. celoroční činnosti kolektivu, hře Plamen, Závodu požárnické všestrannosti či soutěži TFA.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 SOUČASNÝ STAV VZDĚLÁVÁNÍ MLADÝCH HASIČŮ

Následující kapitola se zabývá současným stavem vzdělávání mladých hasičů a byla prokonzultována s vedoucím kolektivu mladých hasičů v Moravských Budějovicích.

Cílem každého vedoucího kolektivu mladých hasičů je skutečnost, že jeho svěřenci, tedy mladí hasiči, budou v budoucnu členy jednotek požární ochrany. Mladí hasiči jsou tedy odborně a fyzicky ověřováni s vidinou jejich setrvání v této oblasti. Nutností je mladé hasiče motivovat a učit je formou, která je bude bavit.

Současná doba je ovšem složitá, mnoho dětí a mladistvých volí spíše internetovou aktivitu před tou fyzickou a zároveň nemají takovou tendenci učit se mimoškolně novým věcem. Právě tyto dvě vlastnosti jsou ke správnému fungování v kolektivu mladých hasičů však naprosto klíčové. Pro vedoucí je čím dál těžší, přimět děti k udržení pozornosti. Čím méně mladé hasiče daná problematika baví, tím horší a složitější práce s nimi je. Zároveň mnoho dětí v kroužku mladých hasičů nevydrží až do kategorie dorostu a s přicházející střední školou častokrát končí.

Na druhou stranu existují také mladí hasiči, kteří touto činností žijí a již od malička vědí, že v budoucnu by chtěli být členy JPO, či se v této oblasti pohybovat. S těmito mladými hasiči bývá poté spolupráce mnohem jednodušší, daná problematika je zajímavá, dávají pozor a mají snahu se zlepšovat nejen po odborné stránce, ale také po fyzické, protože si jsou vědomi, že to jsou klíčové atributy pro činnost v této oblasti.

Schůzky mladých hasičů probíhají nejčastěji v požárních zbrojnicích, klubovnách, domovech dětí a mládeže či v podobných institucích. Zde dochází především k odborné části, a to např. k výuce v oblasti požární ochrany, zdravotní péče či uzlování.

Fyzickou kondici poté mladí hasiči trénují v tělocvičnách, hřištích, atletických stadionech či v přírodě. V přírodě zároveň probíhá výuka topografie, orientace v mapách, používání buzoly, poznávání stromů, listů apod. Mladí hasiči jsou vedeni k lásce k přírodě a turistice.

Mnoho zkušeností a informací, které v rámci kolektivu mladých hasičů získají, využijí poté v budoucnu v soukromém životě. Dalo by se tedy říci, že se jedná také o výbornou přípravu do života i pro mladé lidi, jež se nechtějí v budoucnu věnovat oblasti požární ochrany.

6 METODIKA PRÁCE A SBĚR DAT

Sběr dat probíhal v rámci vytvoření metodického plánu na jeden rok, jenž měl za cíl fyzicky a odborně připravit vzorek mladých hasičů na budoucnost v jednotkách požární ochrany. V této diplomové práci však budou uvedeny výsledky pouze po půlročním plnění vytvořeného metodického plánu, jelikož výzkumná část byla zahájena v září 2022.

Před započítáním daného metodického plánu s vybraným výzkumným vzorkem proběhla právě v září 2022 domluva o prověření jeho fyzické kondice a odborných znalostí z oblasti požární ochrany. Tímto způsobem bylo zjištěno, jak na tom každý jednotlivec po fyzické a znalostní stránce je, a jak moc se bude muset během ročního cyklu metodického plánu zlepšit k dosažení jednotlivých cílů.

Po absolvování zmíněné prověrky fyzických a odborných vlastností výzkumného vzorku byly následně domluveny v měsíci březnu každotýdenní schůzky, a to dle jejich časových preferencí na každou neděli. Schůzky probíhaly v bývalé hasičské zbrojnici v Moravských Budějovicích (převážně odborná část), v tělocvičně domova dětí a mládeže a na fotbalovém stadionu v Moravských Budějovicích (fyzická část). Výzkumný soubor byl také seznámen s požadavky, které na něj budou kladeny dle metodického plánu (viz kapitola 7) včetně časů u jednotlivých fyzických disciplín, kterých budou muset do konce roku dosáhnout a odborných témat z oblasti požární ochrany, které budou muset znát. Při splnění všech fyzických a odborných disciplín do konce ročního cyklu získají jednotlivci z výzkumného souboru odznak Hasič – junior.

Po půlročním pravidelném plnění metodického plánu došlo v březnu 2023 k opakovanému prověření fyzické kondice a odborných znalostí pomocí totožných disciplín. Dané výsledky se poté porovnal s výsledky před zahájením plánu, čímž bylo zjištěno, jak efektivní je metodický plán již po půl roce.

6.1 Výzkumný soubor

Výzkumným souborem dané diplomové práce bylo 5 mladých hasičů z okresu Třebíč v kraji Vysočina, jež spadají do kategorie dorostu. Pro komplexnější zhodnocení připravovaného metodického plánu byli vybráni mladí hasiči obou pohlaví a různých věků (v rámci doporučeného a neefektivnějšího rozmezí 15-18 let). Jednalo se o tři chlapce ve věku 15, 17, a 18 let a dvě dívky ve věku 17 let. Všech 5 mladých hasičů se stalo členy kolektivu již v útlém věku, přičemž tato činnost je velmi baví. Jejich cílem je budoucí zařazení

v jednotkách požární ochrany a mají ambice dále se vzdělávat v dané oblasti a zlepšovat svou fyzickou kondici, jež je k této činnosti potřebná. Zároveň jsou tyto vlastnosti vybraného vzorku mladých hasičů ideální právě pro připravovaný metodický plán.

Tabulka 4 Výzkumný soubor

Mladý hasič (MH)	Věk
MH 1	15 let
MH 2	17 let
MH 3	18 let
MH 4 (dívka)	17 let
MH 5 (dívka)	17 let

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

7 METODICKÝ PLÁN PŘÍPRAVY MLADÝCH HASIČŮ

Daný metodický plán je určen především pro dorostence mladých hasičů, a tedy dle SH ČMS pro mladé hasiče ve věku 13-18 let. Doporučeným věkovým rozmezím je však 15-18 let. Základním předpokladem je snaha těchto mladých hasičů o budoucí zařazení do JPO. Jedná se o metodický plán na jeden rok, jež má tři hlavní cíle:

- 1) Zlepšení fyzické a duševní kondice mladých hasičů
- 2) Zvýšení odborných znalostí mladých hasičů
- 3) Příprava a motivace mladých hasičů k budoucímu setrvání u JPO

Mladí hasiči se budou kontinuálně vzdělávat a fyzicky prověřovat, přičemž předpokladem je viditelné zlepšení odborných znalostí a fyzické kondice na konci daného ročního cyklu oproti stavu před jeho zahájením. Nutností ovšem je scházet se minimálně jedenkrát týdně a mít k dispozici prostory a prostředky pro jeho možné uskutečnění.

Prostory je myšleno jednak zázemí pro odbornou výuku (klubovna, hasičská zbrojnice, dům dětí a mládeže aj.), jednak pro fyzickou přípravu (tělocvična, atletický stadion aj.).

Prostředky se poté myslí odborné podklady pro výuku, topografické značky, dostupná požární a lanová technika apod.

Výsledkem metodického plánu by měl být jednodušší budoucí vstup mladých hasičů do jednotek požární ochrany (lepší začlenění), což by mělo zároveň vést k jejich větší spokojenosti při působení v oblasti požární ochrany.

Plán je členěn na dvě části, a to na fyzickou přípravu a odbornou přípravu. Jak již názvy vypovídají, v části první jsou uvedeny veškeré disciplíny, které budou během celého roku sloužit ke zvyšování fyzické kondice mladých hasičů, přičemž se očekává, že na konci daného ročního cyklu se v každé disciplíně, ať už po časové stránce či po technické,lepší.

Druhou část, tedy část odborné přípravy poté představují oblasti, jež by každý mladý hasič měl znát, přičemž mnoho z nich se hodí i v běžném životě každého člověka.

Pro zjištění efektivity daného metodického plánu budou mladí hasiči před zahájením tohoto ročního cyklu prozkoušeni ve všech daných disciplínách, ať už fyzických, či odborných. Po půlročním plnění a na konci ročního cyklu poté bude probíhat přezkoušení totožné, přičemž jak již bylo řečeno, předpokladem a zároveň cílem je zlepšení v obou oblastech.

7.1 1. Část: Fyzická příprava

V následující části jsou uvedeny veškeré disciplíny vedoucí ke zlepšení fyzické a duševní kondice mladých hasičů. Před zahájením přípravy bylo nutné mladé hasiče ve všech těchto disciplínách prozkoušet a získat tak výstupní hodnoty a povědomí o fyzické kondici každého jednotlivce. Došlo tímto také ke zjištění časů, které jednotlivým mladým hasičům chybí ke splnění daných disciplín. Tyto výstupní hodnoty se následně porovnávaly s hodnotami po půlročním plnění metodického plánu.

Tabulka 5 Disciplíny fyzické přípravy

Fyzické disciplíny metodického plánu	
Běh	Sprint 100 m
	800 m
	1500 m
	Běh do schodů
Silový trénink	Kliky
	Sedy lehy
Plavání	100 m
	Plavání pod vodou
Šplh na laně	Do výšky 5 m
Jacikův motorický test	2 minuty

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

V následujících kapitolách budou blíže popsány jednotlivé disciplíny, přičemž ke každé z těchto disciplín budou uvedeny jednak počáteční výsledky, kterých dorostenci mladých hasičů dosáhli před zahájením metodického plánu, jednak výsledky po půlročním plnění metodického plánu.

Uvedeny jsou také minimální cílové časy (počty) nutné ke splnění jednotlivých disciplín, a to s ohledem na pohlaví mladého hasiče (ve věkovém rozmezí 15-18 let).

7.1.1 Běh

Zřejmě nejdůležitější částí fyzické přípravy mladých hasičů je běh. Jedná se o disciplínu, kterou využijí nejen ve většině hasičských soutěží, ale také bezpochyby při budoucím působení u jednotek požární ochrany, a to buď cvičně či přímo u výjezdu.

Tato disciplína vede k výraznému zvýšení fyzické kondice, přináší ale také mnoho dalších benefitů. Běh příznivě působí na kardiovaskulární systém a imunitní systém člověka, snižuje nadváhu, zlepšuje spánek, zvyšuje kapacitu plic, zlepšuje trávení a mj. také odbourává stres (Smith, 2017).

Jednotlivé běžecké disciplíny (sprint 100 m, běh 800 m, běh 1500 m) probíhaly na fotbalovém stadionu v Moravských Budějovicích, přičemž první přezkoušení na čas probíhalo v září 2022, druhé poté počátkem března 2023, a tedy po půl roce. Před disciplínami vždy proběhlo rozběhání, tzv. běžecká abeceda a protažení. Mezi těmito dvěma zkouškami probíhal pravidelný každotýdenní běžecký trénink složený z vytrvalostních běhů, sprintů apod., jenž měl za cíl zlepšit mladé hasiče v běhu, a tak i jejich čas při příštím přezkoušení. Mladí hasiči byli motivováni také k tomu, aby se snažili zdokonalovat v běhu i mimo společný trénink.

7.1.1.1 Sprint 100 m

Cílem mladých hasičů bylo uběhnout 100 m za co nejrychlejší čas, přičemž byly stanoveny maximální časové limity pro splnění této disciplíny, a to:

Chlapci: 13 s

Dívky: 16 s

Tabulka 6 Sprint 100 m před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (sekundy)
MH 1	14,2	1,2
MH 2	13,2	0,2
MH 3	12,4	0,0
MH 4 (dívka)	14,5	0,0
MH 5 (dívka)	16,2	0,2

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Tabulka č. 6 zaznamenává skutečnost, jak si vybraný vzorek mladých hasičů vedl při sprintu na 100 metrů před zahájením metodického plánu. Z výsledků je patrné, že disciplínu splnili pouze mladí hasiči 3 a 4, a to s časy 12,4 sekund a 14,5 sekund (dívka). MH1 s časem 14,2 sekund nesplnil limit o 1,2 sekundy a MH 2 cílový čas utekl o pouhých 0,2 sekundy. MH 5 poté dosáhla výsledku 16,2 sekundy, což o 0,2 sekundy taktéž nestačilo danému limitu.

Tabulka 7 Sprint 100 m po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (sekundy)	Rozdíl časů po půl roce (sekundy)
MH 1	13,0	0,0	-1,2
MH 2	12,9	0,0	-0,3
MH 3	12,1	0,0	-0,3
MH 4 (dívka)	13,9	0,0	-0,6
MH 5 (dívka)	16,4	0,4	+0,2

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

V tabulce č. 7 jsou uvedeny časy jednotlivých mladých hasičů v běhu na 100 m po půlročním plnění metodického plánu. Je zde patrné, že většina mladých hasičů se během půl roku v dané disciplíně zlepšila, a to MH 1 o 1,2 sekundy s výsledkem 13 sekund, MH 2 o 0,3 sekundy s výsledkem 12,9 sekund, MH 3 o 0,6 sekundy s výsledkem 12,1 sekund a MH 4 o 0,6 sekundy s výsledkem 13,9 sekund. MH 5 se ovšem v dané disciplíně naopak zhoršila, a to o 0,2 sekundy. S výsledkem 16,4 sekund tak jako jediná z výzkumného souboru nesplnila daný časový limit.

7.1.1.2 Běh 800 m

Cílem této disciplíny bylo uběhnout vzdálenost 800 m v co nejkratším čase. Na fotbalovém stadionu v Moravských Budějovicích se jednalo o to, aby mladí hasiči oběhli dvakrát fotbalové hřiště.

Maximální časové limity dané disciplíny byly stanoveny na:

Chlapci: 2,50 min

Dívky: 3,30 min

Tabulka 8 Běh 800 m před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (minuty : sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (minuty : sekundy)
MH 1	3:18	0:28
MH 2	3:09	0:19
MH 3	2:58	0:08
MH 4 (dívka)	3:32	0:02
MH 5 (dívka)	3:54	0:24

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Tabulka č. 8 udává časy jednotlivých mladých hasičů při plnění disciplíny běh na 800 m před zahájením metodického plánu. Zároveň také udává časy, které jednotlivým mladým hasičům chybí ke splnění dané disciplíny. Z dané tabulky je patrné, že disciplínu před zahájením metodického plánu nesplnil ani jeden z daného vzorku. Nejlépe z výzkumného souboru dopadla mladá hasička č. 5, která splnila danou trať za 3:32 min a od cílového limitu ji tedy dělily pouhé 2 sekundy. Druhým nejlepším výsledkem disponoval MH 3 s časem 2:58, ten však také nesplnil limit, a to o osm sekund. MH 1 a MH 2 poté uběhli danou vzdálenost za 3:18 a 3:09 minut. MH 5 na cílový limit nestačila o 24 sekund.

Tabulka 9 Běh 800 m po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (minuty : sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (minuty : sekundy)	Rozdíl časů po půl roce (minuty : sekundy)
MH 1	2:58	0:08	-0:20
MH 2	2:46	0:00	-0:23
MH 3	2:39	0:00	-0:19
MH 4 (dívka)	3:24	0:00	-0:08
MH 5 (dívka)	3:42	0:12	-0:12

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

Z tabulky č. 9 je patrné, že se celý výzkumný soubor za půl roku plnění metodického plánu v disciplíně běh na 800 m zlepšil. Největšího zlepšení dosáhl MH 2 s výsledkem 2:46 minut a s rozdílem 23 sekund oproti naměřenému času před půl rokem. Požadovaný čas disciplíny taktéž splnil MH 3 s výsledkem 2:39 minut a rozdílem 19 sekund od prvního výsledku.

MH 4 poté splnila disciplínu v čase o 8 sekund rychlejší než při prvním měření. Časový limit nesplnili MH 1 a MH 5, avšak oba dosáhli lepšího výsledku než před půl rokem, a to MH 5 o 12 sekund a MH 1 dokonce o 20 sekund.

7.1.1.3 Běh 1500 m

Cílem mladých hasičů v této disciplíně bylo uběhnout 1500 m za co nejrychlejší čas, přičemž byly stanoveny maximální časové limity na:

Chlapci: 6 min
Dívky: 7,20 min

Tabulka 10 Běh 1500 m před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (minuty : sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (minuty : sekundy)
MH 1	6:47	0:47
MH 2	6:26	0:26
MH 3	6:05	0:05
MH 4 (dívka)	7:14	0:00
MH 5 (dívka)	7:44	0:24

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

V tabulce č. 10 jsou uvedeny časy vzorku mladých hasičů v běhu na 1500 m před zahájením metodického plánu včetně časů, jež jim chybí k dosažení cílových časů. Došlo ke zjištění, že daný cílový čas splnila pouze MH 4, a to s časem 7:14 min. Druhým nejlépe umístěným byl MH3, ten však s časem 6,05 min nedosáhl na požadovaný limit 6 min. MH 1 poté skončil s výsledkem 6:47 min a MH 2 s 6:26 min. MH 5 s časem 7:44 daný limit nesplnila o 24 sekund.

Tabulka 11 Běh 1500 m po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (minuty : sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (minuty : sekundy)	Rozdíl časů po půl roce (minuty : sekundy)
MH 1	6:17	0:17	-0:30
MH 2	5:58	0:00	-0:28
MH 3	5:52	0:00	-0:13
MH 4 (dívka)	7:02	0:00	-0:12
MH 5 (dívka)	7:23	0:03	-0:21

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

Tabulka č. 11 udává, jak si jednotliví mladí hasiči vedli v běhu na 1500 m po půl roce plnění metodického plánu. Z uvedených údajů vyplývá, že se celý výzkumný soubor během daného půl roku v této disciplíně zlepšil. Největšího zlepšení dosáhl MH 1, a to dokonce o 30 sekund oproti původnímu výsledku. S časem 6:17 minut však zatím nedosáhl na splnění disciplíny. Druhým největším zlepšením byl MH 2, který se zlepšil o 28 sekund a dokázal tak disciplínu poprvé splnit. MH 3 poté dosáhl výsledku 5:52 minut, což byl čas lepší o 13 sekund než ten předchozí. Dívčí část souboru se také zlepšila o několik sekund, a to MH 4 o 12 a MH 5 o 21 sekund. U MH 5 daný čas však stále nestačil splnění požadovaného limitu.

7.1.1.4 Běh do schodů

Daná disciplína probíhala v osmipodlažním panelovém domě v Moravských Budějovicích. Úkolem mladých hasičů bylo vyběhnout z přízemí do posledního, osmého patra v co nejrychlejším čase. Cílovým časem disciplíny bylo stanoveno:

Chlapci: 55 s

Dívky: 1 min 10 s

Tabulka 12 Běh do schodů před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (minuty : sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (minuty : sekundy)
MH 1	1:01	0:06
MH 2	0:57	0:02
MH 3	0:53	0:00
MH 4 (dívka)	1:12	0:02
MH 5 (dívka)	1:17	0:07

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Tabulka č. 12 znázorňuje časy mladých hasičů při běhu do schodů v osmipodlažní budově před zahájením plnění metodického plánu. Jediným, kdo splnil danou disciplínu byl MH3 s časem 53 sekund. Druhým nejlepším chlapeckým výsledkem disponoval MH 2, a to s časem 57 sekund, avšak o 2 sekundy limit nesplnil. MH 1 docílil času 1 minuta 1 sekunda. Dívčí část výzkumného souboru disciplínu nesplnila o 2 (MH 4) a o 7 sekund (MH 5).

Tabulka 13 Běh do schodů po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (minuty : sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (minuty : sekundy)	Rozdíl časů po půl roce (minuty : sekundy)
MH 1	0:58	0:03	-0:03
MH 2	0:54	0:00	-0:03
MH 3	0:55	0:00	+0:02
MH 4 (dívka)	1:09	0:00	-0:03
MH 5 (dívka)	1:17	0:07	0:00

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

Tabulka č. 13 znázorňuje výsledky mladých hasičů ve výběhu osmipatrové budovy po půlročním plnění metodického plánu. Stejného výsledku jako při prvním pokusu dosáhla MH 5, stále to ovšem nestačilo k dosažení daného limitu. MH 1, MH 2 a MH 4 poté dosáhli zlepšení 3 sekundy, přičemž u MH 2 a MH 4 to znamenalo splnění dané disciplíny. U MH3, jako u jediného, došlo naopak ke zhoršení času, a to o 2 sekundy.

7.1.2 Silový trénink

Důležitou součástí fyzické přípravy mladého hasiče je také silový trénink. Je potřeba, aby každý člen jednotek požární ochrany měl dostatečnou svalovou sílu. Jedná se o fyzicky náročnou práci, kde dochází k manipulaci s lidmi, těžkou technikou apod. Nutností tedy je zdokonalovat se i po silové stránce, a nejen po té vytrvalostní.

Benefitů silového tréninku je nespočet. Silový trénink napomáhá efektivně budovat svalovou hmotu, spalovat tuky, zpevňuje kosti, snižuje riziko osteoporózy a mj. podporuje zdravou hladinu cukru v krvi (Suchomel, 2018).

V rámci silového tréninku se s mladými hasiči docházelo do tělocvičny Domova dětí a mládeže v Moravských Budějovicích a místního fitness centra, kde byli pravidelně silově připravováni a učeni novým cvikům. Důraz byl kladen na správnou techniku při každém cviku, aby nedošlo ke zranění. Mladí hasiči byli také motivováni k tomu, aby začali docházet do fitness centra pravidelněji i mimo určený plán. Zároveň byli motivováni k regeneraci a správné stravě, což jsou převážně u silových tréninků velmi důležité aspekty.

Pro zhodnocení silového tréninku byly vybrány dva cviky, které lze prověřit u obou pohlaví, a které zvládnou, co se technické stránky týče, i začátečníci. Jedná se o kliky a sedy lehy.

7.1.2.1 Kliky

Cílem této disciplíny bylo tzv. „na jeden zátah“ udělat největší množství kliků. To znamená, že mladí hasiči museli bez přestávky (pauzy max. 3 sekundy mezi jednotlivými kliky) splnit požadovaný počet kliků. Chlapecká část výzkumného souboru dělala pánské kliky, dívčí kliky dámské (na kolenou s překříženými nohami). Cílovými počty kliků bylo stanoveno:

Chlapci : 45 kliků

Dívky: 30 kliků

Tabulka 14 Kliky před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Počet kliků bez přestávky	Počet kliků chybějících ke splnění disciplíny
MH 1	24	21
MH 2	26	19
MH 3	36	9
MH 4 (dívka)	19	11
MH 5 (dívka)	16	14

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Z tabulky č. 14 je patrné, že daný minimální cílový počet kliků na jeden zátah nikdo z výzkumného souboru před zahájením plánu nesplnil. Nejblíže ke splnění cíle byl MH 3, avšak i tomu chybělo ke splnění 9 kliků. MH 1 v této disciplíně dosáhl 24 kliků, MH 2 26 kliků. Dívky poté skončily s výsledkem 19 a 16 kliků.

Tabulka 15 Kliky po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Počet kliků bez přestávky	Počet kliků chybějících ke splnění disciplíny	Rozdíl v počtu kliků po půlročním plnění plánu
MH 1	37	8	+13
MH 2	37	8	+11
MH 3	48	0	+12
MH 4 (dívka)	24	6	+5
MH 5 (dívka)	23	7	+7

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

Tabulka č. 15 udává počty provedených kliků bez přestávky po půlročním plnění metodického plánu u jednotlivých mladých hasičů, přičemž bylo zjištěno zlepšení u celého výzkumného souboru. K největšímu zlepšení došlo u MH 1, a to o 13 kliků. MH 2 se poté zlepšil o 11 kliků, MH 4 o 5 kliků a MH 5 o 7 kliků. Disciplínu by však dle daného plánu splnil pouze MH 3 se 48 kliky.

7.1.2.2 Sedy lehy

V této disciplíně bylo úkolem výzkumného souboru provedení co největšího počtu sedů lehů za 1 minutu, avšak bez zapřených nohou. Stanoveny byly následující minimální limity sedů lehů:

Chlapci: 45 sedů lehů

Dívky: 35 sedů lehů

Tabulka 16 Sedy lehy před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Počet sedů lehů za 1 minutu	Počet sedů lehů chybějících ke splnění disciplíny
MH 1	39	6
MH 2	40	5
MH 3	43	2
MH 4 (dívka)	32	3
MH 5 (dívka)	28	7

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Výsledky uvedené v tabulce č. 16 dokazují, že danou disciplínu nesplnil ani jeden z mladých hasičů, jednalo se však pouze o pár sedů lehů, které jednotlivcům chyběly. Nejlépe si vedl MH 3, jenž za 1 minutu dokázal vykonat 43 sedů lehů, chyběly mu tak pouze 2 sedy lehy ke splnění limitu. Druhým nejlepším výsledkem v přepočtu na dámský limit byla MH 4, která zvládla 32 sedů lehů za 1 minutu. MH 1 poté vykonal 39 sedů lehů, MH 2 40 sedů lehů a MH 5 s 28 sedy lehy skončila s nejhorším výsledkem z výzkumného souboru.

Tabulka 17 Počet sedů lehů po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Počet sedů lehů za 1 minutu	Počet sedů lehů chybějících ke splnění disciplíny	Rozdíl v počtu sedů lehů po půlročním plnění plánu
MH 1	45	0	+6
MH 2	46	0	+6
MH 3	48	0	+5
MH 4 (dívka)	38	0	+6
MH 5 (dívka)	35	0	+7

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

Tabulka č. 17 udává počet sedů lehů za 1 minutu po půlročním plnění plánu u jednotlivých mladých hasičů. Z této tabulky vyplývá, že se celý výzkumný soubor v dané disciplíně zlepšil, a to téměř o stejný počet. Po půlročním plnění plánu dokázali všichni mladí hasiči splnit limit dané disciplíny, přičemž MH 1, MH 2 a MH 4 se zlepšili o 6 sedů lehů a MH3 a MH 5 o 5 a 7 sedů lehů.

7.1.3 Plavání

Plavání je disciplínou, kterou by měl každý člen jednotek požární ochrany ovládat. Nutností také je, aby se člen JPO v nezbytných případech nebál skočit do vody či se potopit. Případný strach z vody je tedy nutné odbourat. Jedná se však o poměrně technicky náročnou disciplínu a správné provedení plavecké techniky se učí i roky.

Plavání má však pro člověka spoustu benefitů. Mezi ně patří např. zlepšení flexibility, tělesného postavení, spánku a dýchání. Plavání je také velmi doporučovaným sportem v oblasti regenerace a je doporučovanou disciplínou většiny fyzioterapeutů (Smith, 2023).

Disciplína probíhala v Plaveckém bazénu Laguna v okresním městě Třebíči, který byl navštěvován jednou měsíčně. Zde byly mladým hasičům nastíněny základy některých plaveckých stylů a dále si jednotlivci plavali dle potřeby. Zároveň, stejně jako u ostatních disciplín, byli mladí hasiči motivováni k plavání i mimo daný metodický plán.

7.1.3.1 Plavání 100 m

Cílem této disciplíny bylo co nejrychleji uplavat 100 metrů, a tedy v případě Plaveckého bazénu Laguna o 4 bazény. Výzkumný soubor mohl plavat volným stylem, což znamenalo,

že si každý vybral konkrétní plavecký styl, který ovšem v průběhu plavání již nemohl změnit. Startovní skok do vody nebyl povinný.

Stanoveny byly následující maximální časové limity:

Chlapci: 2 minuty
Dívky: 2,20 minuty

Tabulka 18 Plavání 100 m před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (minuty : sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (minuty : sekundy)
MH 1	2:16	0:16
MH 2	2:10	0:10
MH 3	1:42	0:00
MH 4 (dívka)	2:05	0:00
MH 5 (dívka)	2:41	0:21

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

V tabulce č. 18 jsou znázorněny časy, za které jednotliví mladí hasiči zvládli uplavat 100 metrů volným stylem před zahájením metodického plánu. Mladý hasič 1 dosáhl času 2:16, což bylo o 16 sekund více než minimální limit a MH 2 nesplnil limit o 10 sekund. Naopak MH3 docílil času 1,42, což byl nejlepší čas z celého výzkumného souboru a minimální požadovaný čas tak splnil. Dívčí část výzkumného souboru si vedla různě. MH 4 dosáhla času 2:05, což ji řadilo dokonce na druhé místo z daného výzkumného souboru a disciplínu tak také splnila. MH 5 poté s časem 2:41 o 21 sekund nesplnila daný limit.

Tabulka 19 Plavání 100 po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledný čas (minuty : sekundy)	Čas chybějící ke splnění disciplíny (minuty : sekundy)	Rozdíl časů po půlročním plnění plánu (sekundy)
MH 1	2:02	0:02	-14
MH 2	1:52	0:00	-18
MH 3	1:44	0:00	+2
MH 4 (dívka)	2:02	0:00	-3
MH 5 (dívka)	2:18	0:00	-13

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

Tabulka č. 19 uvádí výsledné časy jednotlivých mladých hasičů v plavání na 100 m volným stylem. Z tabulky vyplývá, že jediným, kdo po půlročním plnění plánu nesplnil požadovaný limit byl MH 1, který se však oproti poslednímu pokusu zlepšil o 14 sekund. Jediným, kdo se od posledního pokusu zhoršil byl MH 3, a to o 2 sekundy. Největšího zlepšení dosáhl MH 2 s 18 sekundami. MH 4 poté zlepšila svůj čas o 3 sekundy a MH 5 již dokázala splnit požadovaný limit, a to zlepšením o 13 sekund na čas 2:18 minut.

7.1.3.2 Plavání pod vodou

V dané disciplíně se museli mladí hasiči ponořit a na jeden nádech uplavat pod vodou požadovanou vzdálenost. Čas nebyl měřen, cílem bylo pouze splnění daných vzdáleností, které byly stanoveny na:

Dívky: 15 m
Chlapci: 20 m

Tabulka 20 Plavání pod vodou před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledek pokusu
MH 1	Nesplnil
MH 2	Nesplnil
MH 3	Splnil
MH 4 (dívka)	Splnila
MH 5 (dívka)	Nesplnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Tabulka č. 20 udává výsledky vzorku mladých hasičů před zahájením metodického plánu při plnění disciplíny plavání pod vodou. Z tabulky lze vyčíst, že většina mladých hasičů disciplínu nesplnila, a tedy MH 1, MH 2 a MH 5 nesplnili a MH 3 a MH 4 splnili požadovanou vzdálenost.

Tabulka 21 Plavání pod vodou po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledek pokusu
MH 1	Splnil
MH 2	Splnil
MH 3	Splnil
MH 4 (dívka)	Splnila
MH 5 (dívka)	Splnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

V tabulce č. 21 jsou uvedeny výsledky disciplíny plavání pod vodou po půlročním plnění metodického plánu. Z výsledků je patrné, že se celý výzkumný soubor zlepšil a dosáhl tak splnění požadavků dané disciplíny.

7.1.4 Šplh na laně

Šplh na laně je náročnou disciplínu, která prověřuje sílu a obratnost jedinců. Výhodou je znalost správné techniky šplhu pro vyšší efektivitu a minimalizaci zranění.

Plnění dané disciplíny probíhalo v tělocvičně domova dětí a mládeže v Moravských Budějovicích. Před šplhem proběhlo rozběhání a mírné protažení ke snížení pravděpodobnosti možného zranění. Pro splnění disciplíny šplh na laně bylo nutné, aby mladí hasiči dokázali vyšplhat do výšky 5 metrů. Na čase přitom nezáleželo, šlo pouze o schopnost dokázat vyšplhat a zároveň se nebát výšek.

Tabulka 22 Šplh na laně před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledek pokusu
MH 1	Splnil
MH 2	Splnil
MH 3	Splnil
MH 4 (dívka)	Nesplnila
MH 5 (dívka)	Nesplnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Z tabulky č. 22 je patrné, že šplh na laně před zahájením metodického plánu splnili pouze mladí hasiči 1, 2 a 3, tedy pouze chlapci. Dívky sice nepředvedly špatný výkon, pro nedostatek síly a neovládání správné techniky však nedokázaly vyšplhat až nahoru.

Tabulka 23 Šplh na laně po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledek pokusu
MH 1	Splnil
MH 2	Splnil
MH 3	Splnil
MH 4 (dívka)	Splnila
MH 5 (dívka)	Splnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

V tabulce č. 23 jsou uvedeny výsledky jednotlivých mladých hasičů ve šplhu na laně po půlročním plnění metodického plánu. V dané disciplíně došlo ke zlepšení celého výzkumného souboru a všichni tento požadavek splnili.

7.1.5 Jacikův motorický test

Jacikův motorický test je disciplína, jež ověřuje vytrvalost, obratnost a sílu jedince. Jde o co nejrychlejší změnu poloh v daném čase – leh na záda, stoj, leh na břicho, stoj.

Disciplína probíhala v tělocvičně domova dětí a mládeže v Moravských Budějovicích. Před disciplínou se mladí hasiči rozběhali a protáhli. Disciplína byla prováděna na žíněnce pro zamezení možného poranění či potlučení a zároveň pro větší komfort. Každý jednotlivec měl pouze jeden pokus, opravné pokusy tedy nebyly umožněny. Za každou změnu polohy se přičítal 1 bod, přičemž limity byly stanoveny na:

Chlapci: 80 bodů/2 min

Dívky: 70 bodů/2 min

Tabulka 24 Jacikův motorický test před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Počet bodů za 2 min	Počet bodů chybějících ke splnění disciplíny
MH 1	76	4
MH 2	82	0
MH 3	88	0
MH 4 (dívka)	67	3
MH 5 (dívka)	59	11

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Tabulka č. 24 udává, jak si jednotliví mladí hasiči vedli při plnění Jacikova motorického testu před zahájením metodického plánu. Mladý hasič 1 získal za 2 minuty 76 bod, což bylo o 4 body méně než potřebné minimum, MH 2 získal 82 bodů, což znamenalo dostatečný počet bodů pro splnění disciplíny, MH 3 si poté vedl nejlépe z celého vzorku se ziskem 88 bodů a limit tedy také splnil. Dívčí část výzkumného souboru daný minimální počet bodů disciplíny nesplnila, a to MH 4 se ziskem 67 bodů a MH 5 s 59 body.

Tabulka 25 Jacikův motorický test po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Počet bodů za 2 min	Počet bodů chybějících ke splnění disciplíny	Rozdíl počtu bodů po půlročním plnění plánu
MH 1	83	0	+7
MH 2	85	0	+3
MH 3	90	0	+2
MH 4 (dívka)	71	0	+4
MH 5 (dívka)	69	1	+10

Zdroj: Vlastní tvorba, 2023

V tabulce č. 25 jsou uvedeny počty bodů jednotlivých mladých hasičů po půlročním plnění plánu v disciplíně Jacikův motorický test. Danou disciplínu po půl roce splnili téměř všichni, avšak MH 5 chyběl pouze jeden bod. Na druhou stranu se právě MH 5 zlepšila o nejvíce bodů z celého výzkumného souboru. Zlepšení však proběhlo u všech mladých hasičů, a to u MH 1 o 7 bodů, u MH 2 o 3 body, MH 3 o 2 body a u MH 4 o 4 body.

7.2 2. Část: Odborná příprava

V této kapitole jsou uvedeny veškeré disciplíny související s odbornou přípravou mladých hasičů dle metodického plánu.

Tabulka 26 Okruhy odborné přípravy

Odborné okruhy metodického plánu	
Uzlování	Prokázání znalostí z oblasti základních uzlů a smyček včetně jejich uvázání
Jednoduché hasicí prostředky a hasicí přístroje	Znalost jednoduchých hasicích prostředků a hasicích přístrojů včetně specifík jejich hašení
Požární technika a věcné prostředky PO	Znalost požární techniky a všech druhů věcných prostředků PO
Motorová stříkačka	Údržba motorové stříkačky, uvedení do chodu
Topografie	Znalost základů topografie, topografických značek, orientace v mapách, azimut
První pomoc	Znalost základů první pomoci a zdravotvědy včetně praktického nácviku

Zdroj: Vlastní tvorba

Před zahájením metodického plánu (září 2022) byl výzkumnému souboru předložen test o dvaceti otázkách zaměřených na dané okruhy. Po tomto cvičném testu následovala každotýdenní výuka v těchto oborech, přičemž jednotliví mladí hasiči se věnovali také samostudiu. Výsledky cvičného testu byly následně porovnány s výsledky testu, který byl výzkumnému souboru předložen po půl roce plnění metodického plánu, a to v březnu 2023.

Ke splnění odborné části metodického plánu bylo jednak nutné splnění testu odborných znalostí, jednak jednotlivých praktických či teoretických úkolů k daným tématům.

V následujících podkapitolách budou uvedeny jednotlivé disciplíny, které budou blíže popsány včetně činností, které byly s výzkumným vzorkem v těchto oblastech prováděny. Ke každé disciplíně budou uvedeny požadavky na výzkumný soubor včetně výsledků testu

a praktických úkolů před a po půlročním plnění plánu. Dle těchto výsledků lze zjistit efektivitu daného plánu.

V odborné části metodického plánu jsou již požadavky na obě pohlaví totožná, proto není nutné v tabulkách u MH 4 a MH 5 uvádět „(dívka)“.

7.2.1 Test odborných znalostí

Daný test, předložený výzkumnému souboru, měl za cíl ověřit odborné znalosti v některých oblastech potřebných pro budoucí výkon činnosti v jednotkách požární ochrany. První otestování mladých hasičů proběhlo před zahájením metodického plánu, a tedy v září 2022. Test se skládal z 30 otázek, jež tematicky zasahovaly do daných okruhů. Jednalo se o test, kde byly nabídnuty tři odpovědi, přičemž jen jedna z nich byla správná. Za každou správně vybranou odpověď jednotlivec získal 1 bod. Ke splnění testu bylo potřeba dosáhnout alespoň 80 %, a tedy **24 bodů**.

V březnu 2023 byl poté mladým hasičům předložen test podobný, opět se stejným počtem otázek a se stejným procentuálním hodnocením, některé otázky však byly pozměněny. V následujících tabulkách jsou uvedeny výsledky jednotlivých testů včetně rozdílu v počtu bodů po půlročním plnění plánu oproti předchozímu pokusu před půl rokem.

Tabulka 27 Test odborných znalostí před zahájením plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledek testu (body)
MH 1	18
MH 2	20
MH 3	26
MH 4	23
MH 5	22

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022

Z tabulky č. 27 lze zjistit, jak si jednotliví mladí hasiči vedli v testu odborných znalostí před plněním metodického plánu. Z těchto výsledků je patrné, že největšího úspěchu dosáhl MH 3 s počtem 26 bodů, splnil tak jako jediný určený limit, a to o dva body. Test se téměř podařilo splnit také MH 4, avšak o jeden bod limit nesplnila. Nejhůře z výzkumného souboru

dopadl MH 1 se ziskem 18 bodů. MH 2 poté dosáhl výsledku 20 bodů a MH 5 dokončila test se ziskem 22 bodů.

Tabulka 28 Test odborných znalostí po půlročním plnění plánu

Mladý hasič (MH)	Výsledek testu (body)	Rozdíl počtu bodů po půlročním plnění plánu
MH 1	25	+ 7
MH 2	25	+ 5
MH 3	29	+ 3
MH 4	27	+ 4
MH 5	28	+ 6

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

Tabulka č. 28 udává výsledky testu odborných znalostí mladých hasičů po půlročním plnění metodického plánu. Výsledky prokazují, že se celý výzkumný soubor v daných tématech zlepšil a splnil tak potřebný limit. Největšího zlepšení dosáhl MH 1 se ziskem 25 bodů, a tedy o 7 bodů více než při předchozím pokusu. MH poté získal o 5 bodů více než před půlročním pokusem, MH 3 o 3 body, MH 4 o 4 body a MH o 6 bodů.

Test odborných znalostí - mladí hasiči
11.9. 2022

- 1) Uvedte správné tvrzení:
 - a) Uzel musí být urovnaný, lano se v uzlu nesmí lámat, může se však křížit
 - b) Není nutné, aby správnost uzlu byla snadno opticky ověřitelná
 - c) Uzel musí být dostatečně pevný, přičemž nesmí výrazně snižovat pevnost lana
- 2) Který uzel je používán převážně v lékařství?
 - a) Plochá spojka
 - b) Osmičkový uzel
 - c) Tesafský uzel
- 3) Která smyčka se v dnešní době doporučuje používat pouze v nouzi?
 - a) Dračí smyčka
 - b) Lodní smyčka
 - c) Poloviční lodní smyčka
- 4) Název prusík je pojmenován podle?
 - a) Německého vědce Hanse Prusika
 - b) Českého hasiče Petra Prusika
 - c) Českého horolezce Karla Prusika
- 5) O který uzel se dle obrázku jedná?
 - a) Zkracovačka
 - b) Plochá spojka
 - c) Tesafský uzel

Obrázek 3 Vzor první strany testu (Autor, 2023)

7.2.2 Uzlování

Znalost vázání uzlů a smyček je velmi důležitým atributem činnosti každého hasiče. Není nutné, aby hasiči ovládali vázání obrovského množství uzlů, stačí pouze ty základní, které ovšem musí zvládat naprosto pečlivě, a to i za špatného počasí či za tmy. Je třeba brát na vědomí, že každý uzel na laně může snižovat jeho pevnost až o 40 %. Čím více je pak na laně ostrých ohybů, tím je pevnost lana taktéž nižší. (Požár et al., 2019).

Každý uzel musí splňovat základní podmínky. Uzel se nesmí samovolně rozvázat, konkrétní uzel musí být užit k účelu, ke kterému je vytvořen, musí být umožněna jednoduchá vizuální kontrola správného uvázání uzlu, prameny lana se v uzlu nesmí lámat či křížit apod. (Ministerstvo vnitra, 2007)

Vázání uzlů probíhalo v bývalé hasičské zbrojnici v Moravských Budějovic, kde byly výzkumnému souboru představeny základní uzly, které budou muset v budoucí praxi ovládat.

Požadavek na splnění okruhu:

Úkolem výzkumného souboru v tomto okruhu bylo uvázání vybraných uzlů či smyček. Jednalo se o lodní smyčku, zkracovačku, osmičkový uzel, tesařský uzel a prusík, přičemž pro splnění disciplíny byla potřeba 100% úspěšnost, a tedy uvázání všech vybraných uzlů. Zároveň museli mladí hasiči prokázat znalost použití daných uzlů.

Tabulka 29 Uzlování

Mladý hasič (MH)	Výsledek okruhu před zahájením plánu	Výsledek okruhu po půlročním plnění plánu
MH 1	Nesplnil	Nesplnil
MH 2	Nesplnil	Nesplnil
MH 3	Nesplnil	Splnil
MH 4	Nesplnila	Splnila
MH 5	Nesplnila	Splnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022-2023

Tabulka č. 29 popisuje výsledky přezkoušení mladých hasičů z okruhu „Uzlování“. Z těchto výsledků je patrné, že před zahájením metodického plánu v daném okruhu neuspěl ani jeden člen výzkumného souboru. Po půlročním plnění metodického plánu však došlo ke zlepšení

tří mladých hasičů, a tedy MH 3, MH 4 a MH 5, kteří daný úkol již dokázali splnit. U MH 1 a MH 2 sice ke zlepšení také došlo, nedokázali však uvázat všechny uvedené uzly.

7.2.3 Jednoduché hasební prostředky a hasicí přístroje

Jednoduché hasební prostředky jsou prostředky běžného využití, které lze použít při hašení požáru, pokud je včas zpozorován. Jedná se např. o vědro, lopatu, písek, tlumici, přenosné hasicí přístroje apod. Hasicí přístroje poté dělíme na vodní, práškový, pěnový, sněhový a halonový (Požár et al., 2019).

Požadavek na splnění okruhu:

Úkolem výzkumného souboru bylo prokázání znalosti v oblasti jednoduchých hasebních prostředků a hasicích přístrojů. Mladí hasiči museli vyjmenovat jednoduché hasební prostředky a hasicí přístroje. K hasicím přístrojům navíc bylo nutné uvést specifika jejich použití, a tedy jaký materiál se daným hasicím přístrojem hasí. Zároveň museli mladí hasiči popsat, jak se krok po kroku hasicí přístroj používá.

Tabulka 30 Jednoduché hasební prostředky a hasicí přístroje

Mladý hasič (MH)	Výsledek okruhu před zahájením plánu	Výsledek okruhu po půlročním plnění plánu
MH 1	Nesplnil	Splnil
MH 2	Splnil	Splnil
MH 3	Splnil	Splnil
MH 4	Nesplnila	Nesplnila
MH 5	Nesplnila	Splnil

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022-2023

Tabulka č. 30 uvádí výsledky přezkoušení odborných znalostí výzkumného souboru v oblasti jednoduchých hasebních prostředků a hasicích přístrojů. Před zahájením plánu splnili daný požadavek na splnění okruhu pouze dva mladí hasiči, a tedy MH 2 a MH 3. Po půlročním plnění metodického plánu následně došlo ke zlepšení 2 mladých hasičů a tedy MH 1 a MH 5. Jediným, kdo neuspěl ani při druhé přezkoušení byla MH 4, která projevila nedostatky v dané problematice.

7.2.4 Požární technika a věcné prostředky požární ochrany

Požární technikou se rozumí zejména silniční (osobní, nákladní apod.) a zvláštní (traktory, pracovní přípojné stroje apod.) vozidla, plavidla, vznášedla, letadla a železniční vozidla (Požár et al, 2019).

Věcné prostředky PO jsou poté takové prostředky, které se používají při činnostech u jednotlivých druhů zásahů. Rozlišujeme několik druhů věcných prostředků PO, a to základní, účelové, speciální záchranné, speciální zásahové, zásahové společné ochranné prostředky a zásahové osobní ochranné prostředky. Mezi další druh následně patří technické prostředky PO (Požár et al., 2019).

K názorné ukázce některé požární techniky a věcných prostředků byl výzkumný soubor pozván na místní hasičskou zbrojnicí, kde došlo také ke krátké přednášce.

Požadavek na splnění okruhu:

Úkolem výzkumného souboru bylo projevení základních znalostí v oblasti požární techniky. Mladí hasiči museli znát základní zásahové automobily, plošiny, žebříky a jejich označení.

Druhým cílem bylo ověření znalosti věcných prostředků PO, jejich základního rozdělení a vyjmenování příkladů k daným druhům.

Tabulka 31 Požární technika a věcné prostředky PO

Mladý hasič (MH)	Výsledek okruhu před zahájením plánu	Výsledek okruhu po půlročním plnění plánu
MH 1	Nesplnil	Splnil
MH 2	Splnil	Splnil
MH 3	Splnil	Splnil
MH 4	Nesplnila	Nesplnila
MH 5	Nesplnila	Nesplnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022-2023

V tabulce č. 31 jsou uvedeny výsledky odborného přezkoušení mladých hasičů v okruhu „Požární technika a věcné prostředky PO“. Z výsledků je patrné, že dívčí část výzkumného souboru v této oblasti neuspěla ani před, ani po půlročním plnění metodického plánu.

U chlapecké části souboru následně došlo ke zlepšení u MH 1, který při druhém přezkoušení uspěl. MH 2 a MH 3 problematiku tohoto okruhu zvládali již před zahájením plánu.

7.2.5 Motorová stříkačka

Základním technickým vybavením, jež by měli mladí hasiči ovládat je motorová stříkačka. Jedná se o stroj, který slouží k provedení zásahu od zdroje vody na malé požáry. Případně může být použita jako čerpadlo pro doplňování cisteren. Motorové stříkačky jsou také využívány např. při požárním útoku (Šuman-Hreblay, 2017).

Mladým hasičům byla k výukovým účelům k dispozici motorová stříkačka SDH Moravské Budějovice.

Požadavek na splnění okruhu:

Úkolem mladých hasičů v tomto okruhu bylo prokázat znalost v oblasti údržby motorové stříkačky, a tedy jejího mazání a ošetřování po skončení provozu. Dalším požadavkem bylo praktické uvedení motorové stříkačky do chodu.

Tabulka 32 Motorová stříkačka

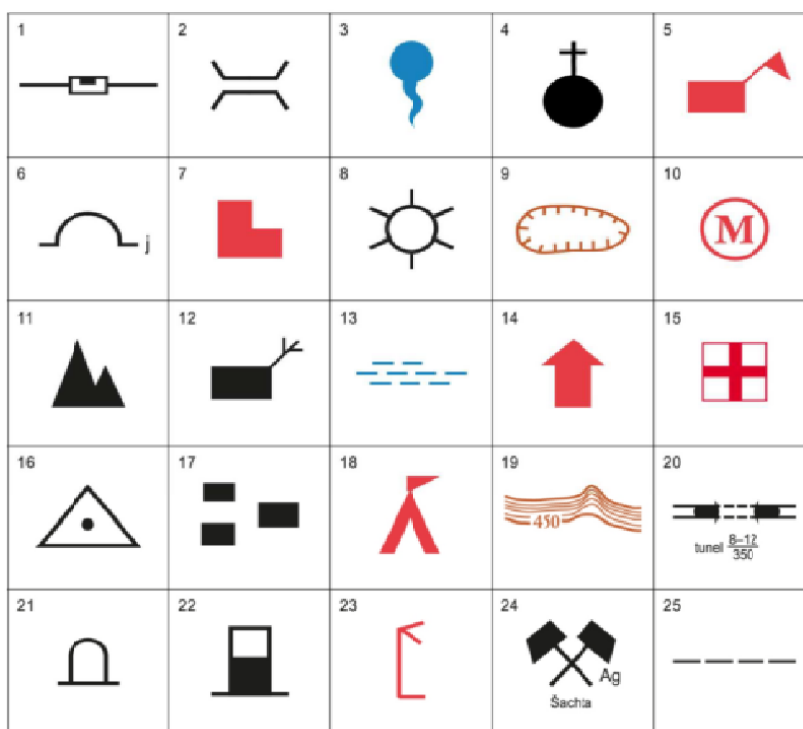
Mladý hasič (MH)	Výsledek okruhu před zahájením plánu	Výsledek okruhu po půlročním plnění plánu
MH 1	Splnil	Splnil
MH 2	Splnil	Splnil
MH 3	Splnil	Splnil
MH 4	Nesplnila	Splnila
MH 5	Nesplnila	Splnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022-2023

Tabulka č. 32 obsahuje výsledky zkoušky mladých hasičů z okruhu „Motorová stříkačka“. Co se výsledků z období před zahájením plánu týče, daný úkol dokázala splnit pouze chlapecká část výzkumného souboru, a tedy MH 1, MH 2 a MH3. Po půlročním plnění plánu je však z tabulky patrné, že zlepšení již nastalo i u dívčí části souboru a daný okruh tak splnili všichni mladí hasiči.

7.2.6 Topografie

Každý mladý hasič a zároveň i člen JPO by měl ovládat základy topografie, znát topografické značky, a co je nejdůležitější, dokázat se orientovat v terénu, a to pomocí různých způsobů. Mladý hasič musí umět číst a orientovat se v mapě, používat kompas, buzolu a určovat azimut. Znalost topografie je taktéž ověřována v závodě požárnické všestrannosti (SH ČMS, 2016).

Obrázek 4 Topografické značky (SDH Zbůch, 2023)

Výuka mladých hasičů v tomto okruhu probíhala v přírodě, kde se mladí hasiči učili zacházet s kompasem, buzolou, určovat azimuty a orientovat se dle mapy.

Požadavek na splnění okruhu:

Úkolem výzkumného souboru bylo prokázat orientaci v mapě, při práci s kompasem, buzolou a určit azimut viditelného bodu. Následně museli správně poznat určené topografické značky.

Tabulka 33 Topografie

Mladý hasič (MH)	Výsledek okruhu před zahájením plánu	Výsledek okruhu po půlročním plnění plánu
MH 1	Nesplnil	Splnil
MH 2	Nesplnil	Nesplnil
MH 3	Nesplnil	Splnil
MH 4	Nesplnila	Nesplnila
MH 5	Nesplnila	Splnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022-2023

Tabulka č. 33 znázorňuje výsledky výzkumného souboru z okruhu „Topografie“. Před zahájením metodického plánu bylo zjištěno, že mladí hasiči v tomto okruhu nejsou zcela zdatní. Nesplnil tak ani jeden dané požadavky na splnění úkolu.

Po půlročním plnění plánu naopak došlo ke zlepšení MH 1, MH 3 a MH 5, kteří daný okruh dokázali splnit. U MH 2 a MH 4 se především projevila neznalost topografických značek.

7.2.7 První pomoc

Pravděpodobně tím nejdůležitějším okruhem z odborné části metodického plánu je První pomoc. První pomocí se myslí soubor opatření, jež při náhlém ohrožení života či zdraví omezuje rozsah ohrožení či postižení. Poskytnutí první pomoci je povinností, pokud by při ní však nemělo dojít k ohrožení života vlastního (Bernatová, Jukl a Marková).

Jak již bylo řečeno, jedná se o okruh, jež by měl ovládat každý laik, natož potom mladý hasič, či dokonce budoucí člen JPO. Výuka první pomoci probíhala v bývalé hasičské zbrojnici v Moravských Budějovicích, kam byly následně doneseny potřebné materiály pro její nácvik.

Požadavek na splnění okruhu:

Úkolem výzkumného souboru byl praktický nácvik první pomoci, při konkrétních modelových situacích. Jednalo se o znalost zastavení tepenného krvácení, správného přiložení krční límce a kardiopulmonální resuscitace (KPR) dospělého a dítěte. Mladí hasiči také museli prokázat teoretickou znalost použití automatického externího defibrilátoru, jež je přístroj, se kterým se ve své budoucí praxi jistě setkají.

Tabulka 34 První pomoc

Mladý hasič (MH)	Výsledek okruhu před zahájením plánu	Výsledek okruhu po půlročním plnění plánu
MH 1	Nesplnil	Splnil
MH 2	Nesplnil	Splnil
MH 3	Nesplnil	Splnil
MH 4	Nesplnila	Splnila
MH 5	Nesplnila	Splnila

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022-2023

Tabulka č. 34 uvádí výsledky výzkumného souboru z okruhu První pomoci. Před zahájením metodického plánu bylo zjištěno, že mladí hasiči mají v této oblasti velké nedostatky. Šlo zejména o neznalost vytvoření tlakového obvazu, poměrů při KPR či správného nasazení krčního límce.

Po půlročním plnění metodického plánu však došlo ke zlepšení celého výzkumného souboru a v dané problematice již byli orientovaní. Došlo tedy ke splnění daného okruhu.

8 ZHODNOCENÍ METODICKÉHO PLÁNU

Metodický plán fyzické a odborné přípravy mladých hasičů bylo nutné po jeho vytvoření zhodnotit. Aby však došlo k efektivnímu zhodnocení, byla potřeba konzultace s odborníky v dané oblasti. Byl tedy proveden polostrukturovaný rozhovor celkem se čtyřmi profesionály v tomto oboru, a tedy se dvěma vedoucími mladých hasičů a dvěma veliteli jednotek SDH na Třebíčsku.

Tabulka 35 Zhodnocení metodického plánu

Respondent (R)	Zdá se Vám metodický plán efektivní?	Které další odborné či fyzické disciplíny byste přidal?
R1	Ano	Motání hadice, lezení po žebříku na čas, slaňování, práce s nářadím (v závislosti na věku)
R2	Ano	Běh s plnou výstrojí, teoretická znalost ovládnutí motorové pily, hydraulické techniky a dalšího nářadí (po 18. roce věku pak praktické nácviky).
R3	Ano	Znalost ovládnutí výškové techniky, záchranné plavání.
R4	Ano	Použití lanové techniky, slaňování, hašení ohně v praxi.

Zdroj: Vlastní výzkum, 2023

V tabulce č. 35 je znázorněno zhodnocení vytvořeného metodického plánu čtyřmi vybranými respondenty. Všichni respondenti považovali daný plán jako efektivní a mladé hasiče by po splnění tohoto plánu považovali jako dobře připravené. Doplnili však i některé další disciplíny, které by mohli přidat na efektivitě. Respondent 1 navrhnul motání hadice na čas, lezení po žebříku na čas, slaňování či práci s nářadím. R2 uvedl běh v plné výstroji,

teoretické znalosti ovládání motorové pily a dalšího nářadí. R3 by do přípravy přidal ovládání výškové techniky a záchranné plavání a R4 použití lanové techniky, slaňování a hašení ohně v praxi.

Samozřejmostí je, že ovládat některé druhy techniky mohou mladí hasiči až **po dovršení osmnácti let**, s čímž také všichni respondenti souhlasí. Doporučují však alespoň teoretické znalosti, díky nimž pro ně bude v budoucnu manipulace s daným nářadím jednodušší.

9 NÁVRH OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ SOUČASNÉHO STAVU

Následující kapitola zaznamenává návrhy zlepšení současné fyzické a odborné přípravy mladých hasičů.

9.1 Možnosti zlepšení fyzické přípravy mladých hasičů

Dobrá fyzická kondice, svalová síla a obratnost, to jsou vlastnosti, které by každý hasič měl mít. Je proto důležité, aby mladí hasiči byli již od brzkých let vedeni k fyzické aktivitě a byli tak připraveni k této budoucí činnosti. V následující části budou uvedeny návrhy možného zlepšení fyzické přípravy mladých hasičů v jednotlivých bodech.

- **Motivace** – Nejdůležitějším bodem, který platí jak u fyzické, tak odborné přípravy je motivace. Co se té fyzické týče, je nutné mladé hasiče vést ke zdravému životnímu stylu formou fyzické aktivity. Mladé hasiče je potřeba uvědomit, že k budoucímu působení u JPO je fyzická kondice nutností, přičemž její zvyšování ve starším věku bude složitější než ve věku mladším. Zároveň je také důležité motivovat mladé hasiče k budoucí činnosti u JPO. Konkrétní motivací mohou být exkurze na hasičské stanice a přednášky jednotlivých velitelů o důležitosti této činnosti.

Možnou formou motivace může být také odměňování, a tedy za každé splnění určitého limitu fyzické disciplíny mladým hasičům slíbit sladkost, výlet či jakýkoli jiný benefit.

- **Navýšení fyzických disciplín** – Sportovní činnost kolektivu mladých hasičů se upíná především k běhu a ke cvičení s vlastní vahou. Ke zlepšení fyzické přípravy mladých hasičů by však mohlo přispět také přidání disciplín jiných, vedoucích ke zvýšení jejich všestrannosti. S mladými hasiči by se mohlo chodit pravidelně plavat, cvičit do fitness center, jezdit na kole, potápět se apod.
- **Navýšení pravidelnosti tréninků** – K dosahování lepších fyzických výsledků mladých hasičů jsou bezpochyby potřeba tréninky. Důležitá je však ta skutečnost, že tréninky musí být pravidelné. Tréninkem 2x do měsíce ke zlepšení fyzické kondice téměř nedojde, je proto nutné stanovit nejvyšší možný společný počet tréninků, který časově vyhovuje všem zúčastněným (tzn. vedoucímu kolektivu a mladým hasičům). Jako optimální počet tréninků se jeví alespoň 2 týdně, a to alespoň s jednodenní pauzou mezi nimi z důvodu regenerace. Mladé hasiče je však dobré motivovat k fyzické aktivitě i mimo společné tréninky.

- **Dodržování docházky** – S pravidelností tréninku je pevně spjata také dodržování docházky. Tato docházka by měla být striktně dodržována, aby docházelo ke zlepšování výsledků mladých hasičů. Omlouvat by se měl mladý hasič pouze v případě nemoci, či z podobně pochopitelných důvodů.
- **Prostory fyzické přípravy** – Důležitou roli pro zlepšování fyzické kondice sehrávají také prostory, kde k fyzické aktivitě dochází. K tréninku mladých hasičů by nemělo docházet pouze na jednom místě, ale je třeba využít všechny dostupné prostory pro jeho zpestření a pro navýšení možností sportovního vyžití. Těmito prostory může být tělocvična, fitness centrum, atletický stadion, plavecký bazén či workoutové hřiště.
- **Plnění vytvořeného metodického plánu** – Posledním návrhem ke zlepšení fyzické přípravy je zahájení plnění vytvořeného metodického plánu (viz str. 39).

9.2 Možnosti zlepšení odborné přípravy mladých hasičů

Každý člen JPO musí samozřejmě disponovat dostatečnými znalostmi v oblasti požární ochrany, první pomoci apod. Mladí hasiči, jejichž cílem je součástí JPO v budoucnu být by tak měli být v dané problematice dostatečně vzděláváni. V následující části budou uvedeny návrhy na zlepšení odborné přípravy mladých hasičů v jednotlivých bodech.

- **Exkurze** – Možností zlepšení odborné přípravy mohou být častější exkurze. Exkurze však nemusí směřovat pouze do hasičských stanic, ale může jít také o jaderné elektrárny, zdravotnické záchranné služby apod.
- **Kurzy** – Jak je známo, nejvíce zkušeností a znalostí člověk získá praxí. Bylo by proto vhodné organizovat kurzy, kde si mladí hasiči na vlastní kůži vyzkouší činnosti, s kterými se v budoucnu mohou setkat. Může jít o různé modelové situace, kurzy první pomoci, kurzy záchrany z vody, slaňování apod.
- **Názorné ukázky požární techniky a jiného vybavení** – K tomu, aby mladí hasiči zvýšili své odborné znalosti mohou přispět také pravidelné názorné ukázky nejrůznějšího hasičského vybavení, včetně možnosti jejich použití. Z učebnic se sice mladí hasiči dozví mnohé o jednotlivé požární technice, při názorné ukázce a následném použití daného vybavení si však lépe zafixují, jak toto vybavení funguje a budou tak při budoucím nástupu do JPO mnohem více zkušenější i po stránce praktické.

DISKUZE

Tato diplomová práce se zabývala fyzickou a odbornou přípravou mladých hasičů, přičemž stanoveny byly čtyři cíle:

Cíl 1: Zpracujte rešerši k problematice daného tématu.

Cíl 2: Zpracujte metodický plán pro fyzickou a odbornou přípravu mladých hasičů k zařazení do JPO.

Cíl 3: Ověřte vytvořený plán na vzorku vybraných mladistvých/mladých hasičů, jejichž cílem je zařazení do JPO.

Cíl 4: Navrhněte možnosti zlepšení fyzické a odborné přípravy mladých hasičů.

První cíl neboli zpracování rešerše k dané problematice, měl za úkol přiblížit základní zdroje v dané oblasti. První část vytvořené rešerše obsahovala literární zdroje, a tedy převážně knihy, skripta či odborné články, zaměřené převážně na problematiku požární ochrany, mladých hasičů či přípravy členů JPO. Druhou část poté tvořily zdroje právní. Jednalo se o zákony, vyhlášky či nařízení vlády, jež mají souvislost s probíranou oblastí. Rešerše tak nabídla komplexní aktuální souhrn dostupných pramenů, z kterých poté bylo čerpáno v diplomové práci. Vytvořená rešerše by zároveň mohla posloužit jako návrh možných zdrojů k tvorbě prací s podobnými tématy.

Hlavní podstatou diplomové práce bylo vytvoření tzv. metodického plánu fyzické a odborné přípravy mladých hasičů, jež zahrnoval **cíl druhý**. Metodický plán byl navržen na jeden rok, přičemž jeho cílem bylo zlepšit fyzickou kondici a odborné znalosti v oblasti požární ochrany, což by vedlo k účinné přípravě mladých hasičů na budoucí činnost u JPO. Pro daný plán bylo zvoleno doporučeno věkové rozmezí 15–18 let, jež se pro tuto konkrétní přípravu jeví jako nejefektivnější věk. Zároveň jedním z předpokladů tohoto plánu je snaha jeho účastníků o budoucí zařazení do JPO, ale vyzkoušet si ho samozřejmě mohou také dorostenci mladých hasičů, kteří o toto zařazení neusilují, avšak kteří se chtějí dobrovolně fyzicky a odborně v dané oblasti vzdělávat. Principem vytvořeného metodického plánu je kontinuální odborná výuka a trénink fyzické kondice mladých hasičů, probíhající nejméně 1x týdně. Předpokladem tohoto kontinuálního tréninku účastníků plánu je postupně zvyšující se fyzická kondice a odborné znalosti v dané problematice, jež by mělo mít za následek splnění všech požadovaných disciplín a okruhů nutných ke splnění plánu a zároveň budoucí

usnadnění vstupu jednotlivých mladých hasičů do JPO včetně jejich rychlejšího začlenění a „zaběhnutí“.

Metodický plán se skládá ze dvou částí, a to z části fyzické přípravy a odborné přípravy. První část obsahuje disciplíny, vedoucí ke zlepšení fyzické kondice mladých hasičů. Jedná se o běh, silový trénink, plavání, šplh na laně a Jacikův motorický test. Cílem výzkumného souboru v této části je překonat předem určené limity u všech uvedených disciplín.

Druhá část je poté složena z odborných okruhů z oblasti požární ochrany, jež by mladý hasič, či příslušník JPO měl znát. Jedná se o uzlování, jednoduché hasicí prostředky, požární techniku, věcné prostředky PO, motorovou stříkačku, topografii a první pomoc. Cílem mladých hasičů v části odborné přípravy je úspěšné dokončení komplexně zaměřeného testu a splnění jednotlivých požadavků ke každému z uvedených okruhů. Účastník metodického plánu, který do jeho konce (do 1 roku od zahájení) dokáže splnit všechny uvedené fyzické a odborné disciplíny získá po jeho ukončení odznak Hasič – junior.

Pro zjištění efektivity daného metodického plánu je nutné před jeho zahájením mladé hasiče prozkoušet ve všech uvedených fyzických a odborných oblastech a následně další totožné prověření zorganizovat po půlročním plnění plánu a na jeho závěru (po roce).

Po vytvoření uvedeného metodického plánu došlo na základě **cíle třetího** k ověření jeho efektivity na vybraném výzkumném souboru, složeného z pěti mladých hasičů. Výzkumný soubor byl prověřen v daných disciplínách před plněním metodického plánu a následně i po půlročním kontinuálním vzdělávání. Z výsledků první části metodického plánu, a tedy fyzické přípravy mladých hasičů je patrné, že v každé z vybraných disciplín došlo u výzkumného souboru během půlročního plnění plánu ke zlepšení, a to minimálně tří účastníků. Mladí hasiči se tedy podstatně zdokonalili v běhu, silovém tréninku, plavání, šplhu na laně a v Jacikově motorickém testu. Během této doby došlo k viditelnému navýšení fyzické kondice, síly a všestrannosti mladých hasičů. Ovlivněna však byla i psychická stránka výzkumného souboru. Mladí hasiči se po tomto kontinuálním fyzickém tréninku cítili mnohem více sebevědomí a namotivováni vstříc dalšímu zlepšování jejich kondice. Důležitou informací je také fakt, že všech pět účastníků metodického plánu dokázalo již po půlročním cyklu překonat mnoho předem určených limitů disciplín, které měli za cíl splnit do jednoho roku. Možnými příčinami těchto výborných výsledků výzkumného souboru za tak krátký časový úsek byla velká motivace ke zlepšení kondice, samostatné tréninky (i bez těch společných), či sportovní minulost některých zúčastněných.

Ve druhé části metodického plánu, a tedy v odborné přípravě, došlo taktéž k prozkoušení mladých hasičů z předem vybraných okruhů, a to jak před jeho plněním, tak po půlročním pravidelném vzdělávání. Co se výsledků komplexního testu odborných znalostí a jednotlivých okruhů týče, došlo u výzkumného souboru během plnění plánu taktéž k výraznému zlepšení. Mladí hasiči se zdokonalili v uzlování, v problematice jednoduchých hasičích prostředků, požární techniky, topografii, první pomoci apod. Všechny tyto okruhy jsou potřebné, a to jak pro jejich budoucí činnost u JPO, tak v běžném životě.

Pro znázornění efektivity metodického plánu u vybraného výzkumného souboru byla vytvořena tabulka, která souhrnně zaznamenává zlepšení jednotlivých mladých hasičů v disciplínách fyzické a odborné přípravy po půlročním cyklu oproti výsledkům před zahájením plánu.

Tabulka 36 Shrnutí pokroku výzkumného souboru

Mladý hasič (MH)	Fyzická příprava		Odborná příprava	
	Počet splněných disciplín ¹⁾ před	Počet splněných disciplín ¹⁾ po	Počet splněných okruhů ²⁾ před	Počet splněných okruhů ²⁾ po
MH 1	1/10	5/10	1/7	6/7
MH 2	2/10	9/10	3/7	5/7
MH 3	6/10	10/10	4/7	7/7
MH 4	4/10	9/10	0/7	4/7
MH 5	0/10	4/10	0/7	6/7

Zdroj: Vlastní výzkum, 2022-2023

- ¹⁾ Splněnou disciplínou je ta disciplína, u které mladý hasič překoná její určený limit (u části fyzické přípravy)
- ²⁾ Splněným okruhem je ten okruh, ve kterém mladý hasič prokáže veškeré požadované znalosti (u odborné přípravy, do počtu okruhů je zaznamenáván i komplexní test)

Uvedená tabulka č. 36 komplexně shrnuje úspěšnost mladých hasičů v jednotlivých disciplínách fyzické přípravy a okruzích přípravy odborné. Z výsledků je patrné, že u každého člena výzkumného souboru došlo již po půlročním plnění plánu k výraznému

posunu, a to jak po stránce fyzické přípravy, tak po té odborné. Splnění veškerých daných limitů však dosáhl pouze MH 3, který zároveň získal odměnu, a tedy odznak Hasič – junior. Ostatní členové výzkumného souboru si však počínali také skvěle a zlepšili se v mnoha uvedených disciplínách. Z těchto výsledků lze tedy závěrem říci, že vytvořený metodický plán byl efektivní.

Po vytvoření metodického plánu došlo k jeho zhodnocení. Nešlo však o hodnocení od laické veřejnosti, nýbrž od odborníků v této oblasti, s kterými byl proveden polostrukturovaný rozhovor. Jednalo se celkem o čtyři respondenty, a to dva velitele jednotek SDH a dva vedoucí mladých hasičů. Všichni respondenti ohodnotili vytvořený metodický plán jako efektivní a navrhli možné další disciplíny k možnému dalšímu navýšení efektivity.

Cíl čtvrtý následně spočíval v návrhu možností zlepšení fyzické a odborné přípravy mladých hasičů. Co se fyzické přípravy týče, mezi možné návrhy jejího zlepšení se řadila motivace. Motivace je důležitým prvkem, bez nějž je velmi náročné vykonávat určitou činnost, to stejné platí u zvyšování fyzické kondice mladých hasičů. Nejprve je nutné dostatečně motivovat mladé hasiče k budoucí činnosti u JPO, následně pak k tomu, že k této činnosti je potřeba dostatečná fyzická kondice. Možností motivace je taktéž odměňování mladých hasičů za každý splněný předem daný limit. Mezi další navržené možnosti patřilo navýšení fyzických disciplín a pravidelnosti tréninků, striktní dodržování docházky, využívání většího množství prostorů pro tréninky či zahájení plnění metodického plánu dle této diplomové práce. Návrhem pro zlepšení odborné přípravy mladých hasičů poté bylo navýšení počtu exkurzí, kurzů či názorné ukázky hasičské techniky s jejich praktickým použitím pro lepší zafixování daného vybavení i po praktické stránce, a nejen po té teoretické (záleží však na věku mladého hasiče a na konkrétním vybavení).

ZÁVĚR

Tématem diplomové práce byla Fyzická a odborná příprava mladých hasičů vedoucí k zařazení do jednotky požární ochrany. Hlavním cílem práce bylo vytvoření metodického plánu fyzické a odborné přípravy mladých hasičů, který by je dokázal připravit na činnost v jednotkách požární ochrany. Dalším důležitým cílem bylo ověřit tento plán na vlastním vybraném výzkumném souboru a následně navrhnout možnosti zlepšení současného stavu přípravy mladých hasičů. Mezi cíle dílčí poté patřilo zpracování literární rešerše, vysvětlení základní problematiky jednotek požární ochrany mladých hasičů či posouzení současného stavu jejich přípravy.

Práce byla rozdělena na dva hlavní celky, a to na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části došlo k vytvoření literární rešerše, která, jak již bylo řečeno, zároveň byla jedním z cílů práce. Tato rešerše zahrnovala jak literární, tak legislativní zdroje související s daným tématem a představila tak aktuální přehled současné literatury, která poskytla podklady k vytvoření této práce. V teoretické části byla taktéž shrnuta základní problematika jednotek požární ochrany a mladých hasičů, čímž došlo ke komplexnímu vysvětlení nejdůležitějších informací z této oblasti.

Praktická část byla poté zaměřena především na vytvořený metodický plán. Plán je rozdělen na dvě části, a to na část fyzické přípravy, která obsahuje disciplíny ke zlepšení fyzické kondice mladých hasičů a na část odborné přípravy, která slouží ke vzdělávání mladých hasičů v problematice požární ochrany. Tento metodický plán byl následně prakticky ověřen na vybraném výzkumném souboru, přičemž výsledky tohoto ověření se nachází právě v praktické části. Dle těchto výsledků došlo k závěru, že vytvořený metodický plán je opravdu efektivní, přičemž toto tvrzení potvrdilo také několik vedoucích mladých hasičů a velitelů jednotek SDH na Třebíčsku, s kterými byl proveden rozhovor. Na konci praktické části byly představeny vlastní návrhy opatření, kterými by mohlo dojít ke zlepšení současné situace připravenosti mladých hasičů.

Zpracováním diplomové práce byly naplněny veškeré stanovené cíle. Vytvořený metodický plán je autorem hodnocen jako efektivní a mohl by být doporučen jednotlivým kolektivům mladých hasičů v České republice, stejně tak jako vytvořené návrhy opatření. Úplným závěrem lze tedy říci, že práce může efektivně sloužit ke zlepšení současného stavu přípravy mladých hasičů k zařazení do jednotky požární ochrany.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Asociace velitelů jednotek sboru dobrovolných hasičů, 2017. *Metodika akceschopnosti JSDHO* [online]. Horní Maršov [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <http://www.avjsdh.cz/wp-content/uploads/2017/02/Methodika-akceschopnosti-AVJSDH-v2.3.pdf>
- BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA, 2015. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3150-9.
- BENEŠ, Stanislav, 2020. [online]. SOŠ PO a VOŠ PO [cit. 2022-12-08]. Dostupné z: https://www.hasici-elearning.cz/repository/materialy_prezencni_cast/sluzebni_zkouska/jpo.pdf
- BERNATOVÁ, Eva, Marek JUKL a Jaroslava MARKOVÁ, 2017 *Základy první pomoci*, 2., upravené vydání. Praha: Český červený kříž. ISBN 978-80-87729-22-9.
- BRADÁČOVÁ, Isabela, 2008. *Požární bezpečnost staveb II: výrobní objekty*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-045-6.
- ČERNÝ, Josef, 2022. *Věcné prostředky požární ochrany a zařízení požární ochrany* [online]. [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/vecne-prostredky-pozarni-ochrany-a-zarizeni-pozarni-ochrany-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Eu2czycG0yCzQwHiy8aoMnlC9tIlBfw0GQ/>
- ČESKO. Nařízení vlády č. 352/2003 Sb., [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-352>
- ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>
- ČESKO. Vyhláška č. 226/2005 Sb., vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 8. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-226>
- ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>

ČESKO. Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-246>

ČESKO. Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>

ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému [online]. [cit. 2022-11-23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně [online]. [cit. 2022-11-23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>

DEIN MG, 2019. *The search is on for the toughest firefighter in the world!* [online]. [cit. 2023-03-21]. Dostupné z: <https://deinmg.de/en/2019/05/23/the-search-is-on-for-the-toughest-firefighter-in-the-world/>

HANUŠKA, Zdeněk, 2009. *Řád výkonu služby v jednotkách požární ochrany: [sbírka interních aktů řízení generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky.* V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-069-2.

HASIČI – VZDĚLÁVÁNÍ, 2017. *Bojový řád* [online]. [cit. 2023-03-21]. Dostupné z: <https://www.hasici-vzdelavani.cz/content/bojovy-rad>

HRUBÁ, Alice, 2012. *Průručka pro přípravu techniků ochrany obyvatelstva.* Lázně Bohdaneč: MV-GŘ HZS ČR - Institut ochrany obyvatelstva. ISBN 978-80-87544-13-6.

CHIZEWSKI, Annmarie, Allyson BOX, Richard KESLER a Steven J. PETRUZZELLO, 2021. *Fitness Fights Fires: Exploring the Relationship between Physical Fitness and Firefighter Ability.* *International Journal of Environmental Research and Public Health* [online]. USA, 18(22) [cit. 2022-10-24]. ISSN 1660-4601. Dostupné z: doi:10.3390/ijerph182211733

KERRIGAN, Dan a Jim MOSS, 2016. *Firefighter Functional Fitness: The Essential Guide to Optimal Firefighter Performance and Longevity.* Firefighter Toolbox. ISBN 0990844242.

MANDYS, Josef et al., 2023. *Dětská liga TFA Praha: Pravidla a propozice* [online]. [cit. 2023-03-21]. Dostupné z: <https://www.pscligatfa.cz/cs/pravidla-lig/soutez-deti>

MARTÍNEK, Bohumír, 2013. *Metodický manuál pro přípravu techniků ochrany obyvatelstva*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-131-6.

MICHAIL, Šenovský a kol., 2003. *Vybrané kapitoly z požární ochrany, 2. díl*. Technická univerzita Ostrava – Fakulta bezpečnostního inženýrství.

MINISTERSTVO VNITRA, 2017. *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Uvedení jednotky do akceschopnosti po příjezdu z místa zásahu, Metodický list č. 12*. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

MINISTERSTVO VNITRA, 2017. *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Záchrana majetku, Metodický list č. 9*. In: . Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

MINISTERSTVO VNITRA, 2017. *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Záchrana osob, Metodický list č. 7*. In: . Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

MINISTERSTVO VNITRA, 2017. *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Záchrana zvířat, Metodický list č. 8*. In: . Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

MINISTERSTVO VNITRA, 2007. *Cvičební řád jednotek požární ochrany – technický výcvik: Základy lanové techniky, uzly, Metodický list č. 1*. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

Ministerstvo vnitra, 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skriptá*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN N978-80-86466-62-0.

NĚMEČKOVÁ, Monika, 2015. *Koncepce činnosti s kolektivy mladých hasičů do roku 2020* [online]. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska [cit. 2023-02-21]. Dostupné: <https://mladez.dh.cz/images/Dokumenty/mladez/dokumenty/Koncepce-innosti-s-kolektivy-MH-do-roku-2020.pdf>

POŽÁR, Jiří a kol., 2019. *Průvodce plněním odznaků odbornosti*. Sdružení hasičů ČMS.

ŘEHÁK, Martin. *Základní úkoly JPO* [online]. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, okres Náchod, 2022 [cit. 2022-12-05]. Dostupné z: https://oshnachod.cz/uploads/plates/85/Ukoly_JPO.pdf

Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele hasičského záchranného sboru České republiky: Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky, kterým se vydávají pravidla soutěže v disciplínách TFA [online], 2015. Praha [cit. 2023-03-21]. Dostupné z: https://www.tfa-czech.cz/cardfiles/card-3700/card-3705/files/siar-ca-9-2015-pokyn-9-z-18-2.pdf_8b3add5c6a56375c94467da49e066b611465337091.pdf

SDH Zbůch, 2023. *Topografické značky* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <https://www.sdh-zbuch.cz/mladi-hasici/znalosti-mladych-hasicu/topograficke-znacky/>

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2015. *Prováděcí a organizační pokyny ke směrnici o udělování trenérských tříd v požárním sportu* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: https://sport.dh.cz/images/Dokumenty/sport/dokumenty/Prov%C3%A1d%C4%9Bc%C3%AD_a_organiza%C4%8Dn%C3%AD_pokyny_ke_sm%C4%9Bnici_o_ud%C4%9Blov%C3%A1n%C3%AD_tren%C3%A9r%C5%99sk%C3%BDch_t%C5%99%C3%ADd_v_po%C5%BE%C3%A1rn%C3%ADm_sportu_-_po_%C3%BAprav%C4%9B.pdf

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. *Průvodce k plnění odznaku specializací* [online]. 2016 [cit.2023-03-14].Dostupné z: http://www.mladihasici.xf.cz/soubory/0902_METODIKA_Pruvodce_k_plneni_odznaku_s_pecializaci.pdf

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2022. *Směrnice celoroční činnosti dorostu SH ČMS: metodická pomůcka pro vedoucí a instruktory kolektivů mladých hasičů a trenéry sportovních oddílů mládeže* [online]. Praha [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <http://sdhpelhrimov.cz/wp-content/uploads/2022/09/smernice-dorostu-2022.pdf>

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2019. *Směrnice činnosti s kolektivy mladých hasičů* [online]. [cit.2023-02-16]. Dostupné z: <https://mladez.dh.cz/images/Dokumenty/mladez/dokumenty/smernice-cinnost-2019/Smernice-cinnosti-s-kolektivy-mladych-hasicu-od-2019.pdf>

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2015. *Směrnice č. 4/2015 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska o trenérských kvalifikacích v požárním sportu* [online]. Praha [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: https://sport.dh.cz/images/Dokumenty/sport/dokumenty/Sm%C4%9Bnice_tren%C3%A9rsk%C3%A9_t%C5%99%C3%ADdy_-_kone%C4%8Dn%C3%A9_zn%C4%9Bn%C3%AD.pdf

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2016. *Směrnice hry plamen: Metodická pomůcka pro vedoucí a instruktory* [online]. Praha [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <http://sdhpelhrimov.cz/wp-content/uploads/2016/11/smernice-plamen-2016.pdf>

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2021. *Strategie mládež 2030+* [online]. SH ČMS [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: https://mladez.dh.cz/images/Dokumenty/mladez/dokumenty/Strategie_mladez_2030_novy.pdf

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2023. *Vítáme vás!* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <https://www.dh.cz/>

SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ, 2010. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86640-59-4.

SMITH, George C, 2023. *Health Benefits of Swimming: (sea-going Partiality and Mental Security)*. Amazon Digital Services. ISBN 9798375840529.

SMITH, Jason, 2017. *Running Habits: The Secret Health Benefits of Running*. CreateSpace Independent Publishing Platform. ISBN 1973804921.

SUCHOMEL, T.J. et al, 2018. *The Importance of Muscular Strength: Training Considerations* [online]. Auckland: Sports medicine [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1007/s40279-018-0862-z>

ŠENOVSKÝ, Michail, Pavel PROKOP a Petr BEBČÁK, 2007. *Větrání objektů*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-008-1.

ŠENOVSKÝ, Michail a Zdeněk HANUŠKA, 2006. *ORGANIZACE POŽÁRNÍ OCHRANY A INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství se sídlem VŠB - Technická univerzita Ostrava.

ŠPAČKOVÁ, Irena, 2021. *Výroční zpráva 2021* [online]. Praha: Sdružení Hasičů Čech, Moravy a Slezska [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: https://www.dh.cz/images/Dokumenty/vyrocní-zprava/2021/web_vz-2021_SH-CMS_1stranky_final.pdf

ŠPAČKOVÁ, Zuzana Kpt., 2017. *U 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely proběhla armádní soutěž Toughest Firefighter Alive* [online]. [cit. 2023-03-21]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/172708-u-24-zakladny-dopravniho-letectva-praha-kbely-probehla-armadni-soutez-toughest-firefighter-alive/>

ŠUMAN-HREBLAY, Marián, 2017. *Hasičská vozidla: česká a slovenská hasičská technika od roku 1904 do současnosti*. Nové, doplněné vydání. Brno: CPress. Autosalon (CPress). ISBN 978-80-264-1388-2.

VACEK, Ryan, 2011. *The Fire Athlete Fitness Program: he Revolutionary Firefighter Workout Program Designed to Transform You into a "Fire Athlete*. Langdon Street Press. ISBN 1936782219.

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK, 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2477-8.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

atd.	a tak dále
aj.	a jiné
apod.	a podobně
CAS	Cisternová automobilová stříkačka
č.	číslo
ČR	Česká republika
DD	Dětský domov
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSDHO	Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí
JPO	Jednotky požární ochrany
kap.	Kapitola
KPR	Kardiopulmonální resuscitace
min.	minuta
mj.	mimo jiné
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
např.	například
OPIS	Operační a informační středisko
OSH	Odborový svaz hasičů
Sb.	sbírka
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
TFA	Toughest Firefighter Alive

tzn. to znamená

tzv. takzvaně

ZPV Závod požárnické všestrannosti

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Strom života mladého hasiče (Němečková, 2015).....	31
Obrázek 2 Soutěž TFA (Špačková, 2017)	35
Obrázek 3 Vzor první strany testu (Autor, 2023)	60
Obrázek 4 Topografické značky (SDH Zbůch, 2023)	65

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Základní početní stav JSDHO	22
Tabulka 2 -Minimální vybavení požární technikou a věcnými prostředky JSDHO.....	24
Tabulka 3 - Okruhy celoroční činnosti kolektivu včetně příkladů	32
Tabulka 4 Výzkumný soubor.....	41
Tabulka 5 Disciplíny fyzické přípravy	43
Tabulka 6 Sprint 100 m před zahájením plánu	44
Tabulka 7 Sprint 100 m po půlročním plnění plánu	45
Tabulka 8 Běh 800 m před zahájením plánu	46
Tabulka 9 Běh 800 m po půlročním plnění plánu	46
Tabulka 10 Běh 1500 m před zahájením plánu	47
Tabulka 11 Běh 1500 m po půlročním plnění plánu	47
Tabulka 12 Běh do schodů před zahájením plánu	48
Tabulka 13 Běh do schodů po půlročním plnění plánu	49
Tabulka 14 Kliky před zahájením plánu.....	50
Tabulka 15 Kliky po půlročním plnění plánu	50
Tabulka 16 Sedy lehy před zahájením plánu	51
Tabulka 17 Počet sedů lehů po půlročním plnění plánu.....	52
Tabulka 18 Plavání 100 m před zahájením plánu.....	53
Tabulka 19 Plavání 100 po půlročním plnění plánu	53
Tabulka 20 Plavání pod vodou před zahájením plánu.....	54
Tabulka 21 Plavání pod vodou po půlročním plnění plánu	55
Tabulka 22 Šplh na laně před zahájením plánu	55
Tabulka 23 Šplh na laně po půlročním plnění plánu	56
Tabulka 24 Jacikův motorický test před zahájením plánu.....	57
Tabulka 25 Jacikův motorický test po půlročním plnění plánu.....	57
Tabulka 26 Okruhy odborné přípravy	58
Tabulka 27 Test odborných znalostí před zahájením plánu	59
Tabulka 28 Test odborných znalostí po půlročním plnění plánu.....	60
Tabulka 29 Uzlování.....	61
Tabulka 30 Jednoduché hasební prostředky a hasicí přístroje.....	62
Tabulka 31 Požární technika a věcné prostředky PO	63
Tabulka 32 Motorová stříkačka	64
Tabulka 33 Topografie.....	66
Tabulka 34 První pomoc.....	67

Tabulka 35 Zhodnocení metodického plánu.....68

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Vzor osvědčení o získání kvalifikace vedoucího kolektivu

Příloha P 2: Test odborných znalostí – září 2022

Příloha P 3: Test odborných znalostí – březen 2023

Příloha P 4: SDH Moravské Budějovice

Příloha P 5: Místa, kde probíhala příprava výzkumného souboru

Příloha P 6: Úspěchy mladých hasičů a vedoucího kolektivu mladých hasičů Moravských Budějovic

PŘÍLOHA P 1: VZOR OSVĚDČENÍ O ZÍSKÁNÍ KVALIFIKACE VEDOUČÍHO KOLEKTIVU

Příloha č. 1 VZOR osvědčení

přední strana osvědčení

Okresní (Krajská) odborná rada mládeže

Okresního (Krajského) sdružení hasičů SH ČMS v

v y d á v á

*na základě
absolvování školicího kurzu a úspěšně složené zkoušky*

OSVĚDČENÍ č.

o získání kvalifikace

III. (II.) stupně vedoucího mládeže SH ČMS

p. datum narození.....

Zkušební komise ve složení:

Jméno, příjmení, titul	Instituce, oblast školení

Místo konání zkoušek : _____

Datum konání zkoušek : _____

Podpis zkušební komise : _____

Razítko OSH (KSH) :

PŘÍLOHA P 2: TEST ODBORNÝCH ZNALOSTÍ – ZÁŘÍ 2022

Test odborných znalostí – mladí hasiči

11.9. 2022

1) Uveďte správné tvrzení:

- a) Uzel musí být urovnaný, lano se v uzlu nesmí lámat, může se však křížit
- b) Není nutné, aby správnost uzlu byla snadno opticky ověřitelná
- c) Uzel musí být dostatečně pevný, přičemž nesmí výrazně snižovat pevnost lana

2) Který uzel je používán převážně v lékařství?

- a) Plochá spojka
- b) Osmičkový uzel
- c) Tesařský uzel

3) Která smyčka se v dnešní době doporučuje používat pouze v nouzi?

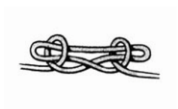
- a) Dračí smyčka
- b) Lodní smyčka
- c) Poloviční lodní smyčka

4) Název prusík je pojmenován podle?

- a) Německého vědce Hanse Prusíka
- b) Českého hasiče Petra Prusíka
- c) Českého horolezce Karla Prusíka

5) O který uzel se dle obrázku jedná?

- a) Zkracovačka
- b) Plochá spojka
- c) Tesařský uzel

11) Kterým hasicím přístrojem se nesmí hasit elektrické zařízení pod proudem?

- a) Vodním
- b) Práškovým
- c) Sněhovým

12) Vyprošťovací automobil se značí písmeny:

- a) VYD
- b) VEA
- c) VYA

13) Rychlý zásahový automobil se značí písmeny:

- a) RZP
- b) RLP
- c) RZA

14) Dopravní automobil (DA) slouží k:

- a) Dopravě hasebních látek na místo požáru
- b) Zásahu v případě dopravní nehody
- c) Přepravě požárního družstva

15) Výkon požárních čerpadel uvádíme:

- a) v litrech za minutu
- b) v kilowattech
- c) v kilometrech za hodinu

16) Mezi základní věcné prostředky nepatří:

- a) Hákový žebřík
- b) Přenosný hasicí přístroj
- c) Záchraně lano

17) Věcné prostředky PO dělíme na:

6) Mezi jednoduché hasicí prostředky patří?

- a) Nůž
- b) Sekera
- c) Deko

7) Vodní hasicí přístroj:

- a) Je vhodný pro hašení pevných organických látek a nevhodný pro hašení hořlavých kapalin
- b) Je vhodný pro hašení hořlavých kapalin a nevhodný pro hašení pevných organických látek
- c) Je vhodný pro hašení pevných organických látek a hořlavých kapalin a nevhodný pro hašení elektrických zařízení

8) Pěnový hasicí přístroj:

- a) Je vhodný pro hašení jemné mechaniky, lihu a lehkých kovů a nevhodný pro hašení el. zařízení pod proudem
- b) Je vhodný pro hašení hořlavých kapalin a pevných organických látek a nevhodný pro hašení jemné mechaniky či lihu
- c) Je vhodný pro hašení hořlavých kapalin včetně lihu a pevných organických látek a nevhodný pro hašení jemné mechaniky

9) Nejčastěji používanou plynnou hasební látkou je:

- a) Dusík
- b) Oxid uhličitý
- c) Oxid uhelnatý

10) Kontrola hasicích přístrojů se provádí:

- a) jednou za 5 let
- b) jednou za 2 roky
- c) nejméně jednou ročně

- a) Základní, účelové, speciální záchranné, speciální zásahové, zásahové společné ochranné prostředky, zásahové osobní ochranné prostředky
- b) Základní, alternativní, speciální
- c) Základní, účelové, alternativní, speciální záchranné, speciální zásahové

18) Základní věcné prostředky PO se dělí na:

- a) Hasicí, hadicové, přenosné žebříky
- b) Osvětlovací, varovné, vyprošťovací
- c) Prostředky první pomoci, Evakuační prostředky, záchranné prostředky

19) Náplň oleje motorové stříkačky PS 16 je:

- a) 3 litry
- b) 4 litry
- c) 5 litrů

20) Kontrolka dobíjení:

- a) Na motorové stříkačce není
- b) By po nastartování měla zhasnout
- c) By se měla po nastartování rozsvítit

21) Pokud je motorovou stříkačkou čerpána kalná voda, musí se:

- a) Pečlivě kontrolovat teplotu vody v chladicím okruhu
- b) Sundat ze savic sací koš
- c) Kalná voda se nikdy nesmí motorovou stříkačkou čerpat

22) Střelka na kompasu a buzole nám ukazuje:

- a) Sever – východ
- b) Východ – západ
- c) Sever – jih

23) Při měřítku 1 : 200 000 je 1 cm ve skutečnosti:

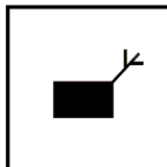
- a) 200 m
- b) 2000 m
- c) 20 km

24) Azimut je úhel, který svírá směr pochodu a jednu světovou stranu. Kterou?

- a) Sever
- b) Západ
- c) Jih

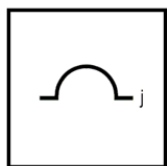
25) Co značí tato topografická značka?

- a) les
- b) Hájenka/myslivna
- c) Kaple

26) Co značí tato topografická značka?

- a) Kopec
- b) Hora
- c) Jeskyně

27) Tzv. Esmarchův hmat neboli trojitý manévr zahrnuje:

- a) Záklon hlavy + otevření úst + předsunutí dolní čelisti
- b) Záklon hlavy + otevření úst + předsunutí horní čelisti
- c) Záklon hlavy + otevření úst + zacpání nozder

28) Mezi vypuzovací manévry nepatří:

- a) Gordonův manévr
- b) Heimlichův manévr
- c) Esmarchův manévr

29) Jaký je doporučený poměr vdechů a stlačení hrudníku u resuscitace dospělého člověka?

- a) 30:2
- b) 15:2
- c) 3:1

30) Optimální frekvenci komprese hrudníku při resuscitaci dospělého je:

- a) 100–120/min
- b) 80–100/min
- c) 60–80/min

PŘÍLOHA P 3: TEST ODBORNÝCH ZNALOSTÍ BŘEZEN 2023

Test odborných znalostí – mladí hasiči

12.3.2023

1) Který uzel se používá k jednoduchému způsobu připevnění lana např. ke kmenu?

- a) Prusík
- b) Tesařský uzel
- c) Plochá spojka

2) O který uzel se dle obrázku jedná?

- a) Tesařský uzel
- b) Rybářská spojka
- c) Úvaz na proudnici

3) Uveďte správné tvrzení:

- a) Uzel musí být urovnaný, lano se v uzlu nesmí lámat, může se však křížit
- b) Není nutné, aby správnost uzlu byla snadno opticky ověřitelná
- c) Uzel musí být dostatečně pevný, přičemž nesmí výrazně snižovat pevnost lana

4) O který uzel se dle obrázku jedná?

- a) Tesařský uzel
- b) Plochá spojka
- c) Zkracovačka

5) O který uzel se dle obrázku jedná?

- a) Úvaz na proudnici
- b) Osmičkový uzel
- c) Plochá spojka

6) Mezi jednoduché hasičí prostředky patří?

- a) Tlumice
- b) Nůž
- c) Deky

13) Velitelský automobil se značí písmeny:

- a) VYA
- b) VEA
- c) VAA

14) Dopravní automobil (DA) slouží k:

- 15) Dopravě hasebních látek na místo požáru
- 16) Zásahu v případě dopravní nehody
- 17) Přepřevě požárního družstva

18) Výkon požárních čerpadel uvádíme:

- a) v litrech za minutu
- b) v kilowattech
- c) v kilometrech za hodinu

19) Jaký je výkon čerpadla u automobilu CAS 30/9000/900-S3Z?

- a) 2000 l/min
- b) 3000 l/min
- c) 4500 l/min

20) Náplní oleje motorové stříkačky PS 16 je:

- a) 3 litry
- b) 4 litry
- c) 5 litrů

21) Věcné prostředky PO dělíme na:

- a) Základní, účelové, speciální záchranné, speciální zásahové, společné ochranné prostředky, zásahové osobní ochranné prostředky
- b) Základní, alternativní, speciální
- c) Základní, účelové, alternativní, speciální záchranné, speciální zásahové

7) Vodní hasicí přístroj:

- a) Je vhodný pro hašení pevných organických látek a nevhodný pro hašení hořlavých kapalin
- b) Je vhodný pro hašení hořlavých kapalin a nevhodný pro hašení pevných organických látek
- c) Je vhodný pro hašení pevných organických látek a hořlavých kapalin a nevhodný pro hašení elektrických zařízení

8) Pěnovým hasicím přístrojem nelze hasit:

- a) El. instalaci pod napětím
- b) Hořící benzin
- c) Dřevěnou skřín

9) Nejčastěji používanou plynnou hasební látkou je:

- a) Oxid křemičitý
- b) Oxid uhličitý
- c) Oxid uhelnatý

10) Kontrola hasičiho přístroje se provádí:

- a) jednou za 5 let
- b) jednou za 2 roky
- c) nejméně jednou ročně

11) Mezi jednoduché hasební prostředky patří:

- a) Hasicí přístroj, vědro, nůž, čerpadlo
- b) Vědro, lopata, tlumice
- c) Vědro, hasicí přístroj, lopata, deka

12) Vyprošťovací automobil se značí písmeny:

- a) VYD
- b) VEA
- c) VYA

22) Základní věcné prostředky PO se dělí na:

- a) Hasicí, hadicové, přenosné žebříky
- b) Osvětlovací, varovné, vyprošťovací
- c) Prostředky první pomoci, Evakuační prostředky, záchranné prostředky

23) Kontrolka dobíjení:

- a) Na motorové stříkačce není
- b) By po nastartování měla zhasnout
- c) By se měla po nastartování rozsvítit

24) K čemu slouží vývěva u požárního čerpadla?

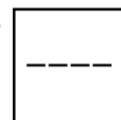
- a) K zabezpečení stálého tlaku v hadicích
- b) K vytvoření podtlaku v čerpadle a nasátí vody
- c) Funguje proti nečistotám, které se mohou dostat do čerpadla

25) Střelka na kompasu a buzole nám ukazuje

- a) Sever – východ
- b) Východ – západ
- c) Sever – jih

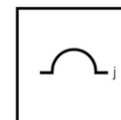
26) Co značí tato topografická značka?

- a) Silnice
- b) Železnice
- c) Lesní či polní cesta

27) Co značí tato topografická značka?

- a) Kopec
- b) Hora
- c) Jeskyně

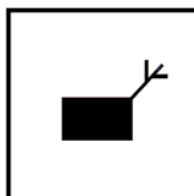

13) Azimut je úhel, který svírá směr pochodu a jednu světovou stranu. Kterou?

- a) Sever
- b) Západ
- c) Jih

14) Co značí tato topografická značka?

- a) les
- b) Hájenka/myslivna
- c) Kaple

15) Kdy lze přestat s resuscitací?

- a) u dospělých po hodině, u dětí po 30 minutách
- b) u dospělých i dětí po jedné hodině
- c) v okamžiku příjezdu záchranky, v případě vlastního vyčerpání či pokud jsou jasné známky obnoveného oběhu člověka (začne reagovat)

16) Mezi vypuzovací manévry nepatří:

- a) Gordonův manévr
- b) Heimlichův manévr
- c) Esmarchův manévr

17) Kde laik kontroluje tep u lidí v bezvědomí?

- a) na zápěstí
- b) na krčních nebo stehenních tepnách
- c) laik nekontroluje tep, jedná se o zdržování

18) Co zahrnují protišoková opatření, tzv. 5T?

- a) Teplo, ticho, tekutiny, tišící prostředky, transport
- b) Teplo, ticho, tlak krve, transport, tišící prostředky
- c) Teplo, tlakový obvaz, tlak krve, transport, tišící prostředky

Zdroj: Vlastní tvorba, 2023

PŘÍLOHA P 4: SDH MORAVSKÉ BUDĚJOVICE

Zdroj: Autor, 2023

PŘÍLOHA P 5: MÍSTA, KDE PROBÍHALA PŘÍPRAVA VÝZKUMNÉHO SOUBORU

Sál SDH Moravské Budějovice (Autor, 2023)

Fotbalový stadion Moravské Budějovice (Autor, 2023)

Plavecký bazén Laguna Třebíč (Zdroj: lagunatrebic.cz)

Tělocvična DDM Budík (vedoucí mladých hasičů Moravské Budějovice, 2023)

PŘÍLOHA P 6: ÚSPĚCHY MLADÝCH HASIČŮ A VEDOUCÍHO KOLEKTIVU MLADÝCH HASIČŮ MORAVSKÝCH BUDĚJOVIC

